

Pomurski VESTNIK

MURSKA SOBOTA, 24. SEPT. 1964

Leto XVI. — Štev. 38 Cena 20 din

POMURSKI VESTNIK

IZHAJA OD FEBRUARJA 1949 — NAJPREJ KOT TEDNIK »LJUDSKI GLAS«, NATO OD JULIJA 1952 KOT »OBMURSKI TEDNIK«, DO PREIMENOVANJA V SEDANJI NASLOV, KOT GLASILO OKRAJNEGA ODBORA SZDL OD JANUARJA 1963 IZHAJA LIST KOT TEDENSKO GLASILO OBČINSKIH ODBOROV SZDL SLOVENIJE V POMURJU. LIST IZDAJA ČASOPISNO-ZALOŽNIŠKO PODJETJE »POMURSKI TISK« V MURSKO SOBOTO — DIREKTOR STEFAN ANTALIC — LIST UREJA UREDNIŠKI ODBOR ODGOVORNI UREDNIK STEFAN BALAZIC — NASLOV UREDNIŠTVA — MURSKA SOBOTA, KIDRIČEVA UL. 43. TEL. 21-383

RAZPRAVE O STATUTU ZKJ V RADGONSKI OBČINI

Kritični pomenki o delu

»Lahko trdimo«, je dejal starih organizacij Zveze komunistov občinskega komiteja. Menili so, da bi bi ZKS v Radgoni, tovariš Milan lo prav, če bi tudi za občinski komitej statut določil obvezno izmenjavo članov po določenem časovnem obdobju. Tudi glede kaznovanja so predlagali, naj bi ne obveljalo določilo, da se sme člana kaznovati le ob njegovi navzočnosti. Predlagali pa so kazni, ki trikrat izostane, čeprav je bil obveščen za sestanek.

V nekaterih terenskih osnovnih organizacijah, tako v Radgoni, Vidmu in še ponekod so razpravljali o principih, po katerih se ZK organizira v krajevni skupnosti. S tem v zvezi so govorili tudi o tem, kako povezati komuniste na določenem področju, predvsem, kako v akciji povezati komuniste na terenu in v delovni skupnosti. Predlagali so, naj bi jih povezovali komiteji, oddelki, aktivni ali podobno.

»Aktiv za statut in ideološko politična komisija sta že tudi razpravljali o dosedanjih angažiranosti komunistov pri obravnavi statuta«, je nadaljeval tovariš Koren. »Skupna ugotovitev je bila, da izhajajo razprave iz konkretne prakse in da analizirajo predvsem vsebinsko misel statutarne določil. Tako na primer na mnogih sestankih razpravljajo o določilu, da je član ZK dolžan obvladati teorijo znanstvenega socializma. Ob razpravi o tem določilu si komunisti celo zastavljajo vprašanja, ali po svojem delu ustrezajo tej določbi. Ob tem iščejo tudi poti, kako bi svoje znanje idejno poglobili. Prav obravnavi o tem določilu statuta, je dejal tovariš Koren, »se imamo zahvaliti za mnoge koristne pobude v zvezi z organizacijo političnih šol, kadrovanjem vanje in za pobude za večje angažiranje članov ZK.«

»Dosedanje razprave so dokazale, da se komunisti zavedajo nalog in da zavestno iščejo organizacijskih oblik, ki bodo s sebstvom in s sebstvom aktivov, ali naj bodo to študijska ali akcijska telesa. Prevladovalo je stališče, da so aktivisti študijska telesa, ki pomagajo članom ZK konkretnije in bolj poglobljeno spoznavati posamezna področja dejavnosti. Predlagali pa so, naj bi aktiv ustanavljale tudi osnovne organizacije in ne le komiteji, kot je predvidoma v statutu. Osnovna organizacija v Radencih je razpravljala o sestanku osnovnih organizacij in o tem, ali je prav, da v predlogu ni določila, da naj bodo sestanki enkrat na mesec. Vendar so prišli do zaključka, da določila v sedanjem predlogu statuta ne kaže obravnavati praktično in da ZK, je zaključil tovariš Koton pomeni, da bo sedaj ren, sekretar radgonskega občinskega komiteja ZK, razgledalo določilo celotno vplivalo na vor o predkongresnih razprave. V Apacih so razpravljali o rotaciji v vod-

Ansambel »Slavko Osterc« na festivalu v Radencih. Poročilo na 4. strani.

LETO DNI DELOVANJA KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Krajevnim skupnostim več pristojnosti

Pred letom so v lendavski komuni ustanovili krajevne skupnosti. Torišče dela s prepuščenimi jim kompetencami so KS v glavnem dobro obvladale.

O vsebini dela KS je pred kratkim razpravljala občinska skupščina. Podobno je s servisini delavnicami. Pozitivni predpisi jih postavljajo v komunalna podjetja, potrebne pa so krajevnim skupnostim, ki pa vedno niso zmožne, da bi jih vzdrževale.

Plenum, ki je vsa ta vprašanja obravnaval, ni sprejel dokončnih sklepov. Zaključke bo ponovno obravnaval Izvršni odbor občinskega odbora SZDL.

JS

VODO V MORAVCIH JE SMATRATI KOT

Naravno zdravilno sredstvo

O kopališču v Moravcih je bilo popisane že precej časopisnega papirja. O Moravcih so pisali novinarji in kopalci. Vsak po svoje in nihče izmed njih ni bil strokovno dovolj podkovan, da bi lahko dal objektivno sodbo o zdravilnosti vode, ki prihaja na dan v odprtini Mt-1.

Zato je strokovna analiza, ki jo je nedavno dobilo gostinsko podjetje »Zvezda«, toliko bolj zanimiva za Moravce in za Pomurje sploh. Analiza tudi kaže, da se okrog 55 tisoč kopalcev, ki so od maja do srede septembra letos obiskali kopališče v Moravcih, ni zmotilo, ko so verjeli v zdravilnost vode v moravskem bazenu.

Pred dnevi pa je Republiški sekretariat za zdravstvo poslal dopis, v katerem na osnovi 7. člena zakona o naravnih zdravilnih sredstvih in o naravnih zdraviliščih in na osnovi strokovnega mnenja Zavoda SRS za balneologijo v Rogaški Slatini in po predlogu občinske skupščine M. Sobota razglašala termalno in mineralno vodo, ki prihaja na dan iz vrtine Mt-1 v Moravcih kot naravno zdravilno sredstvo. Voda v Moravcih je karakterizirana s svojo toploto ter prispevanjem natrijevega klorida, bikarbonata ter pro-

ste CO₂ in železa. Te vrste vode nimamo še nikjer v Sloveniji, prispevanost ogljikove kisline v prirodno vroči vodi pa zelo razširi njeno uporabnost v zdravilne namene. Zaradi toplote, prispevanosti CO₂ in rudnin v vodi vrtine Mt-1 v Moravcih pa moramo računati s sledečim indikacijskim področjem: revmatična ter

GASILCI KROGA

DRUGI V SLOVENIJI

Na okrajnem tekmovanju gasilskih enot, 13. septembra v Ptuj, je prostovoljno gasilsko društvo iz Kroga, ki je zastopalo soboško občinsko gasilsko zvezo, zasedlo v močni konkurenci tretje mesto. S to kvalifikacijo so gasilci iz Kroga dobili pravico boriti se z najboljšimi društvi Slovenije. Republiško tekmovanje je bilo minulo nedeljo. V ostri konkurenci so predstav-

degenerativna obolenja lokomotorne aparata, bolezni ženskih spolovil in bolezni srca in ožilja.

Zato se pred kopališče v Moravcih postavljajo nove perspektive, o katerih bodo razpravljali v prvih dneh oktobra predstavniki gostinskega podjetja »Zvezda«, občinske skupščine Murska Sobota, »Proizvodnje nafte« iz Lendave, zdravstvenih organov, Zavoda za balneologijo iz Rogaške Slatine in drugi.

niki soboške občine tekmovali v štafetnem teku na 450 m, v šesteroboju in hitrim trodelnim mokrim napadom. Tokrat je bilo presenečenje še večje. PGD iz Kroga je med najboljšimi društvi Slovenije zasedlo drugo mesto. Vztrajnost in delavnost gasilcev iz Kroga je lahko vzgled prenekateremu društvu v naših vaseh.

Troje praznovanj v Veliki Polani

V teh dneh se v Veliki Polani z veliko vnmom pripravljajo na praznovanje 30. obletnice Ljudske pravice, krajevnega praznika in pionirskega dne.

Na predvečer krajevnega praznika, 26. septembra, bo iz različnih koncev vasi krenila bakljada v središče, kjer bodo pred spomenikom žrtev NOB prižgali spominske ognje. Kmetijska razstava in svečan prevzem omrežja ulič-

ne razsvetljave bo na sam praznik, ko bo tudi tekmovanje pionirjev v spretnostni vožnji. 28. septembra zvečer bo pionirski kres s programom domačega petja in narodnih kol. Svečani del pionirskega dne predstavlja pio-

nirska konferenca 29. septembra dopoldne, popoldne pa športna srečanja.

Z namenom, spoznati kulturno zgodovinske kraje področja krajevnih skupnosti, bo 30. septembra organiziran orientacijski pohod pionirjev. Šole Velika Polana, Turnišče in Črenšovci se bodo srečale na športnem polju 1. oktobra. V režiji standardne oddaje »Pokaži, kaj znaš« bodo 2. oktobra obdelali prekmursko ljudsko pesem, folkloro, Prekmurje v zgodovini in literaturi ter pristne prekmurske šale. Slavnostna prireditev v počastitev 30. obletnice Ljudske pravice bo 4. oktobra.

VREMENSKA NAPOVED

za čas od 24. sept. do 4. okt. V splošnem nestalno vreme s pogostimi padavinami in ohlaiditvami, zlasti pa med 24. in 26. septembrom, okrog 29. septembra in 2. oktobra.

Dr. V. M.

kolektiv trgovskega podjetja prekmurski magazin
murska sobota

- Za vaše vsakodnevne potrebe
- ŽIVILA IN GOSPODINJSKE POTREBŠČINE
- V naših poslovalnicah »Špecerija«, »Novi dom«, »Preskrba« in »Živila«.

delu gradu, ki je bil leta 1947 na novo prekrit in danes ne služi nobenemu namenu — uredi telovadnico oz. dvorano. To pa je mogoče urediti samo v primeru, če obstoječe zidovje vzdrži adaptacijo. Zadržimo besedo o tem morajo povedati gradbeniki. Drugič: gradnja nove stavbe, za kar pa je po že omenjenih pogojih investiranja veliko težje, saj občinska skupščina ne more zajamčiti v enem samem letu dovolj sredstev za celotno gradnjo. Tako dvorana kot telovadnica pa je pri Negovi potrebna, saj je v tamkajšnji šoli letos 265 otrok.

NA VPRAŠANJE VOLIVCEV NEGOVE ODGOVARJA
PREDS. SKUPŠČINE RADGONA:

Dve varianti

Volivci s področja Negove so naslovili na naš list vprašanje, kako je z gradnjo negovskega kulturnega doma in telovadnice pri Negovi. Predsednica Občinske skupščine Radgona tov. Marija Levarjeva je dala o omenjeni gradnji naslednji odgovor:

Glede na izvajanje predprijavi iz proračunskih sredstev vsako leto po nekaj za določeno gradnjo in tako nam je v treh ali več letih vendarle uspelo posamezne objekte zgraditi.

Za negovsko dvorano in telovadnico sta dve varianti: prvič — da se v prednjem

Novotny v Jugoslaviji

V ponedeljek je dopotoval v Jugoslavijo predsednik Češkoslovaške socialistične republike in prvi sekretar CK Komunistične partije Češkoslovaške Antonin Novotny s soprogo in člani spremstva. Visokega gosta je na beograjskem letališču pozdravil predsednik SFRJ in generalni sekretar CK ZKJ Josip Broz Tito s soprogo in svojimi najbližjimi sodelavci. Predsednika Novotnyja pa so Beograjčani spontano pozdravili.

Predsednik CSR in prvi sekretar CK KPC Novotny prihaja v našo državo v času intenzivnega in pozitivnega urejanja odnosov med obema državama. Znano je, da se ti odnosi nekaj časa niso razvijali, v zadnjih letih pa tudi v tem pogledu nastopajo razveseljive spremembe. Doslej sta obe državi že izmenjali vrsto delegacij, kar je seveda prispevalo k boljšemu razumevanju in spoznavanju predstavnikov obeh držav pa so v dosedanjih stikih našli tudi polno stičnih točk, da so se lahko sporazumevali v interesu obeh držav.

Zato ni nič čudnega, da je bilo v zadnjem času sklenjenih tudi več sporazumov o sodelovanju na gospodarskem in tehničnem ter kulturnem področju in ustanovljen mešani odbor. Povečala so se tudi potovanja državljanov iz ene države v drugo. Posebno letos je bilo opaziti v naši državi mnogo češkoslovaških turistov.

Ob vsem tem ni dvoma, da so bili ustvarjeni dobri pogoji za nadaljnji razvoj, vendar pa je treba ugotoviti, da vse možnosti še niso izkoriščene. Zato bo brez dvoma srečanje najvišjih državnikov pripomoglo k poglobitvi in razširitvi sodelovanja in hkrati omogočilo izmenjavo mnenj o vrsti vprašanj.

V torek sta se sestali delegaciji obeh držav. Na tem sestanku sta oba predsednika proučila seznam vprašanj, ki sta jih ena in druga delegacija predložili v razpravo. Obe delegaciji sta ugotovljali, da sta zadovoljni z dosežanimi razvojem odnosov med obema državama, predsednika sta pa tudi izmenjala mnenja o mednarodnem poli-

tičnem položaju in položaju v mednarodnem delavskem gibanju. Predsednik Novotny bo na uradnem obisku v Jugoslaviji do 26. septembra in bo med tem časom obiskal več krajev.

ZBOLJŠANJE NA CIPRU

Ciper je še vedno nemiren otok, vendar je v zadnjem času prišlo tudi do izboljšanja. K temu je precej prispeval sklep ciprske vlade, da prekine z ekonomsko blokado ciprskih Turkov. Prvič se je zgodilo, da so prebivalci turške narodnosti zapustili svoj del mesta in odšli na delo v grški del. Omogočeno je bilo tudi, da je osem tovornjakov prepeljalo Turkom hrano in zdravila, ki jih je poslala Turčija.

Svetle in senčne strani

Tretjič po vrsti so se ustavili na radgonskem sejmišču vrtiljaki, tretjič je utihnil hrup zvočnikov, trgovci in vsi ostali, ki so prišli na sejem zato, da potrošniku nekaj nudijo, so naredili bilanco v svojih možničkih. Podobno bilanco pa so naredili (bolj potihem) tudi vsi oni, ki so bili na sejmu redni gostje, saj je bilo slišati dan ali dva pred zaključkom sejma nekoga, ki je skoraj obupan vzdihnil: »Če bo ta sejem še dolgo trajal, nas bo vrag vzell!«

Morda je naravno, da ob podobnih prireditvah poskušamo malce primerjati. V spomin si priključimo Mariborski sejem, Kranjskega in podobne prireditve. Od tod potem poskušamo narediti nekakšen zaključek o tem, ali je bilo vse v redu in tako kot smo želeli. Seveda, trgovci so rekli, da je cena za prodajni prostor v paviljonih izključno previsoka. Potrošniki pa so bili vzporedno s tem mnenja, da je bilo blago predrago. Letos je bilo na sejmišču nekoliko manj zabavnega parka, kar sejmju verjetno ni prav nič škodovalo, v ostalem pa je bilo vse skupaj nekoliko bolj smotno in pregledno urejeno.

Skozi vse sejske dni je bila vrsta prireditev. Najbolj obiskana je bila modna revija, ki pa bi ji lahko očitali predvsem to, da niso poskrbeli za primerno razsvetljavo, prireditelj pa je ob otvoritvenem dnevu pomaknil nekotiko na kasnejši čas, kajti modna revija ima svoj mik in čar ob primerni razsvetljavi. Na sporedu je bil tudi Srbski večer, Dalmatinski večer, pogrešali pa smo Prleški večer in Prekmurski večer. To tembolj, ker je bil letošnji sejem posvečen nekako tudi turizmu. Naši vinogradniki so imeli sicer svoje točilnice, to da poskušna vina po dva deciliterja, in to ob izredno skromni izbiri vin, ni več poskušnja. Tu so obiskovalci sejma pogrešali tudi nekakšen ilustrativni pregled uspehov našega vinogradništva, seveda ne tako kot pri tistem »posevku« hibridne koruze takoj ob vходу na sejmišče, kjer je nekdo med koruzo vtaknil tudi buče, čeprav, da hibridna koruza ne trpi nobenega soseva oziroma podseva.

Če trdimo, da je radgonski sejem potrošniški sejem, potem mu ne bi škodovalo, če bi bilo na sejmišču več blaga in več konkurence in to brez bojazni, da bi potrošniki razvabili. Če si vse te pripombe odmislimo, pa ni mogoče reči kaj kritičnega na celotno organizacijo sejma takega kot je bil. Tu se je že odražala triletna praksa. Sejem verjetno postaja to, kar

naj bi bil: potrošniški sejem, brez velikih pretenzij, da v svojem okvirju in ob svojih možnostih postane pregled pomurskega gospodarstva, toliko več pa ima možnosti, da izkoristi turistično-propagandno vlogo pri prikazovanju vsega onega, kar je v naši pokrajini mikavno. Okrog 30 tisoč obiskovalcev, med katerimi so bili tudi iz sosednje Avstrije, pomeni, da si Pomurski sejem počasi, toda vztrajno utira pot in da so prehode kritike na njegov račun do mere odraz pregovora: »Če bi gorela« favišija, bi zgorel celi svet!« Da, tako je mogoče razbrati iz uničujočih pripomb nekaterih obiskovalcev sejma, ki so zatrjevali, da bi bil sejem stokrat boljši, če bi ga organizirali oni, v svojem kraju. -jm

IZKUSNJE PRI DELU OBČINSKE SKUPŠČINE V RADGONI SO POKAZALE:

Preveč drobnih upravnih zadev

Občinska skupščina v Radgoni doslej ni prakticirala, da bi imeli ločene seje zborov, razen ob sprejemanju letnega plana in proračuna. Vso problematiko obravnavata zbor na skupnih sejah. Predvsem odborniki občinskega zbora imajo tudi redne stike z volivci in to preko zborov volivcev, udeležujejo pa se tu sestankov krajevnih skupnosti.

Po drugi strani pa odborniki zbora delovnih skupnosti doslej še niso sklicali niti ene seje zbora volivcev v podjetjih, kjer so bili izvoljeni. Predsednica skupščine Marija Levarjeva sodi, da odborniki zbora delovnih skupnosti niso dovolj seznanjeni s problematiko svojih podjetij, bilo pa je tudi premalo teženj k aktivizaciji omenjenega zbora kot celote. Med odborniki so posamezniki izredno prizadevni. Odbornik Marjan Flandija iz Lutverc si je veliko prizadeval pri asfaltiranju ceste Radgona-Apače. Podobno Lojzka Kerič, ki se zavzema za gradnjo nove šole na Kapeli.

Skupščina zaseda približno enkrat mesečno. V spomladanskih mesecih, ko so razpravljali o statutih pa so imeli na mesec tudi po tri seje. Kljub temu pa se je za vsako sejo nabralo doslej toliko gradiva za obravnavo, da so bile seje tudi po mnenju odbornikov predolge oziroma preobširne. Predsednica skupščine o tem sodi, da mora skupščina razpravljati o preveliki obilici drobnih upravnih zadev, ki bi jih lahko reševal izključno

no pristojni svet, vendar po zakonu to ni mogoče in jih mora obravnavati poleg sveta tudi skupščina.

Skupščina je sprejela program dela, ki ga pa ne bo mogoče realizirati v času, ki je predviden. Računajo, da so se po programu predvidene razprave zakasnilo približno za en mesec, možno pa je tudi, da je celotni program nekoliko preobširen. Poskušali so, da bi pripravili za vsako sejo skupščine problematiko po trije sveti, kar pa ni izvedljivo. Obravnavajo lahko kvečjemu problematiko s področja dela dveh svetov oziroma služb, kar pa po drugi strani onemogoča večkratno

razpravo skupščine o določeni problematiki. Program dela, ki ga je sprejela skupščina pa je pozitiven predvsem v tem, ker posamezne službe in drugi organi lahko temeljiteje pripravijo vsa potrebna poročila, prav tako pa pride program prav tudi odbornikom pri njihovem kontaktnanju z volivci.

Precejšnja aktivnost so pokazali tudi sveti, vendar ne vsi. Svet za socialno varstvo je bil sklican dvakrat, vendar niso mogli doseči sklepčnosti, zato so bili prisiljeni nekatere člane sveta zamenjati. Na splošno pa je več prizadevnosti pri vseh onih svetih, ki imajo opravka z neposredno gospodarsko problematiko, dočim so sveti s takozvanega negospodarskega področja manj aktivni, kar pa ni prav.

Mladina v Agroservisu je imela letno konferenco

Prejšnjo nedeljo je mladina v Agroservisu izvedla letno konferenco. Iz poročila je bilo razvidno, da je mladina v podjetju bila skozi celo leto aktivna. Kritično oceno na tej konferenci bi lahko dali samo o tem, da program ni vseboval idejno vzgojnega dela in politične razgibanosti med mladino, kar je bilo opaziti tudi na konferenci. Zaradi slabega sodelovanja mladinske organizacije in osnovne organizacije ZK seveda boljših uspehov ni bilo pričakovati. Sekretar ZK v Agroservisu je predlagal, da bi

se v bodoče večkrat sestajali in programsko izvajali sprejete naloge s področja ideološke dejavnosti.

UGODEN ZASLUŽEK

nudimo tistemu, ki ima zračne in sončne kletne prostore (glavno klet in predkletje) in bi bil pripravljen prevzeti točenje vin na veliko — čez cesto. V poštev pridejo večji kraji v Pomurju.

Pismene ali ustne nudbe sprejema uprava Pomurskega vestnika. Na osnovi ponudb in ustreznih prostоров nagrada po dogovoru.

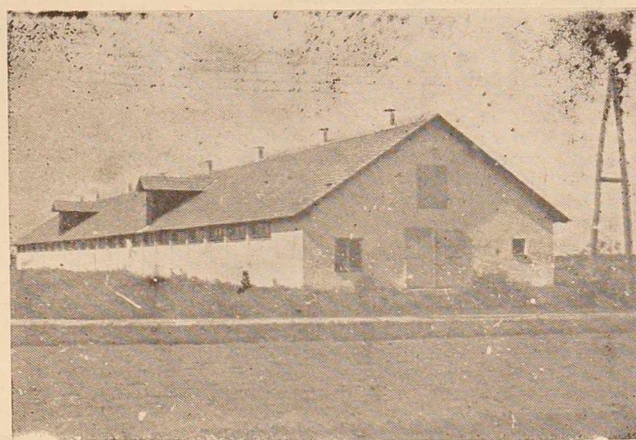
Neizkoriščena investicija

V Bakovcih je bil letošnja spomlad dograjen hlev za 200 glav živine, za katerega je investicije vložila Kmetijska zadruga iz Murske Sobote. Po nedavni reorganizaciji kmetijstva se je zadruga združila z nekaterimi zadrugami, ki skupno tvorijo organsko celoto obrata za kooperacijo pri

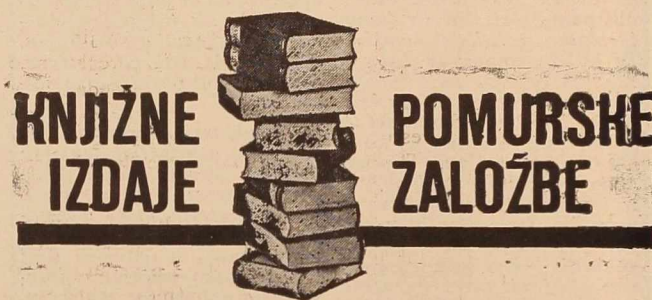
KIK Pomurka, ki pa je brez lastne proizvodnje.

Torej, hlev je prazen! Zakaj je prazen, se sprašujejo tudi Bakovčani? Ni jim razumljivo, zakaj je hlev že dograjen, in neizkoriščen, medtem ko je štiri stanovanjski blok za prosvetne delavce, ki jim primanjkuje stanovanj, še v izgradnji. Dela obeh zgradb so se pričela istočasno. Da bi razvozljali to vprašanje o hlevu, smo se obrnili na direktorja kmetijskega obrata za kooperacijo KIK Pomurka, ki nam je povedal sledeče:

— V Bakovcih je lev res trenutno prazen, ker imamo še prosta stojišča v hlevih na drugih obratih našega kombinata. Vendar je tudi pomanjkanje telet eden od vzrokov, da ne moremo hleve napolniti z živino, čeravno so na tem področju ugodni pogoji za proizvodnjo, ker je krmske baze v neposredni bližini dovolj. Zaradi tega imamo v perspektivi še gradnjo treh hlevov, seveda, če bo obnova živine večja.

Hlev v Bakovcih je prazen

ZENIT

Zbirka prinaša dela priznanih domačih in tujih pisateljev, ki so že bodisi doma ali v mednarodnem merilu postali pojem klasične.

V letošnji knjižni zbirki »Zenit« bodo izšle tele knjige:

Tone Seliškar: **Noč in svitanje**

Zsigmond Móricz: **Bodi dober do smrti**

Vicki Baum: **Ljubezen in smrt na Baliu**

L. P. Hartley: **Popolna žena**

Vse štiri knjige bodo imele okrog 1700 strani. Cena zbirke v prednaročilu, vezane v platno, znaša 7.500 din, vezane v polusnje 8.300 din. Plačljiva je največ v desetih mesečnih obrokih po 750 din za knjige v platnu in 830 din v polusnju.

Knjigotrška cena bo znatno višja.

Posamezna dela si lahko naročite direktno pri založbi, ki vam bo knjige poslala na vaš naslov takoj po izidu, vendar po knjigotrški ceni, plačljive v najmanjšem znesku po 1200 din.

VICKI BAUM:

Ljubezen in smrt na Baliu

Priljubljena ameriška pisateljica nemškega rodu opisuje v tem romanu življenje na idiličnem otoku Baliu v prvih letih 20. stoletja, ko so si v nekaterih njegovih provincah nizozemski kolonisti šele počasi utrjevali oblast. V središču dogajanja je kazenska ekspedicija belcev proti domačim knezom. Ta tragični dogodek je hkrati vrh in konec romana, pripravlja pa se počasi in zloščno vse od začetka: v idilično harmonijo otoškega življenja se vplete bolj in bolj izrazito kot grozeča basovska sprememba. V osrednju je domačin Pak, ob njem pa vrsta njegovih sosaščanov, preprostih kmetov, pa tudi ljudi višje kaste — plesalcev in duhovnikov. Drugi pol je banduški knez in njegov dvor. Pisateljica z mostrskimi potezami slika prastare otoške običaje, vsakdanost in praznike, delo na riževih poljih in razvedrilo v plesih in igrah, otoško idiličnost in primitivnost, lepoto in tragiko, ljubezen in smrt. Pred bralcem vstaja Bali, kakršen je bil ob prelomu stoletja; njegova lepota, eksotika, tragika in usoda ljudi ga priklepajo na knjigo do zadnje strani. Delo odlikuje tudi nekoliko privzdignjen pesniški jezik, ki je popolnoma v skladu z nevsakdanjo zgodbo in okoljem.

V prihodnji številki nekaj več o romanu L. P. Hartleya »Popolna žena«.

TU ODREŽITE NAROČILNICA IN ODPOŠLJITE

GPS — 3

S to naročilnico nepreklicno naročujem pri POMURSKI ZALOŽBI V M. SOBOTI, KOCLJEVA 7

..... izvodov

KNJIŽNE ZBIRKE Z E N I T

S cenami knjižne zbirke sem seznanjen.

Knjižno zbirko naročam na takojšnje odplačilo

na — obrokov (neustrezno prečrtati).

Naročena posamezna dela bom plačeval v obrokih, a v najmanjšem obroku po 1.200 din.

Naročnik kraj

bivanja in točen naslov Naslov podjetja

pošta ali ustanove, kjer je naročnik zaposlen

V dne 1964

(Lastnoročni podpis naročnika)

TU ODREŽITE IN ODPOŠLJITE TU ODREŽITE IN ODPOŠLJITE

VSAKO SOBOTO IN NEDELJO OD 7. DO

19. URE KAPELSKA VINA V MALOPRO-

DAJI NA VG KAPELA

Večja pozornost kadrovanju

Široko področje dela aktivov ZM vključuje tudi delo klubov mladih združenikov. V prenekatem mladinskem aktivu soboške občine tak klub obstoja. Zadržniki so dobili zemljišča od kmetijskih združenj in jih zasejali, ponavadi z žitaricami, kajti te so bile za aktiv najbolj donosne. Prizadevnost, s katero so delali mladi združenci na skupnih njivah, je pohvale vredna. Z dohodki so opremljali klubske prostore. Do tu je bilo vse lepo in prav.

Pred kratkim je revizijska komisija občinskega komiteja Zveze mladine v Murski Soboti obiskala aktivne in pregledala poslovanje. Žal stanje ni bilo povsod rožnato. S pridobljenimi sredstvi so posamezni aktivni nevestno gospodarili. Komisija je ugotovila, da so si skupna sredstva nekateri mladinci prilastili; tako je začasno prepovedala uporabljanje televizorje, radioapare, gramofone. Se danes je nereseno vprašanje pridelka pšenice s površine enega hektara mladinskega aktivna v Moravcih. Proti mladincu iz Stanjevec so morali uvesti celo pravni postopek itn.

Te in podobne malverzacije postavljajo zaradi nevestnosti posameznih članov celotno mladinsko organizacijo v slabo luč. Tolikokrat omenjeno vprašanje kadrovanja zopet stopa v ospredje. Smo tik pred letnimi konferencami aktivov ZM. Vodstva se bodo menjala, oziroma, menjati se bodo morala tista, ki niso opravila zaupanja članstva. Potrebno bo temeljito premisliti in pretehtati vsakega kandidata, ki bo voljen v sekretariat aktivna.

j. šabjan

V vrtcu v Bogojini se otroci radi igrajo

NA OBISKU V OTROSKEM VRTCU V BOGOJINI

Najraje se igrajo zunaj

V soboški občini, kot tudi v ostalih občinah v Pomurju, iz leta v leto narašča število otrok, ki obiskujejo vzgojno varstvene ustanove za predšolsko mladino. Med take otroke vrtce, ki iz leta v leto povečujejo število svojih »članov«, spada tudi otroški vrtec v Bogojini, ki je sedaj že v tretjih prostorih od svoje ustanovitve. Vse pa izgleda, da bo v teh prostorih dokončno tudi ostal.

V mali skupini je 21 otrok, v večji pa kar 24. Že v začetku pa moram povedati, da so vsi vedno nasmejani in veseli, saj preden sem vstopil, sem zaslišal že pred vrati sproščen smeh, ker se je šefanu prevrnila stolpnica, ki jo je postavil iz kock. Najbrž je i-

mel slabo konstrukcijo ali kaj podobnega, sem si mislil ter potrkal.

Obiskal sem najprej malo skupino. Ob mojem prihodu, ki je bil malce nenavaden — starejši ljudje redko zaidejo v take prostore —, so me malčki pogledali malce neprijazno, vendar pozdrava in to skupnega, niso pozabili. Kmalu pa so pozabili na mojo prisotnost ter nadaljevali s konstrukcijami vseh možnih objektov iz kock.

Obiskati sem želel tudi veliko skupino. Pravkar so poslušali pravljico o Rdeči kapi. Počakal sem, da je tovarišica končala s pripovedovanjem, medtem sem pa opazoval malčke, ki so z velikim

0 tednu tuberkuloze

Pred dnevi je bil sestanek občinskega odbora RK, kateremu so prisostvovali tudi predsedniki krajevnih organizacij RK. Na sestanku so razpravljali o Tednu tuberkuloze ki traja od 21. do 27. septembra in je nadaljevanje svetovnega dneva zdravja pod geslom »S tuberkulozo ni premirja«

Sklenili so, da bodo v Tednu tuberkuloze dali poudarek predvsem zdravstveni vzgoji mladine. Mladinci bodo seznanili s problemi tuberkuloze s predavanji in razgovori na šolah, krajevne organizacije RK pa bodo podobna predavanja organizirale tudi po posameznih vseh.

Na sestanek so prisostvovali tudi predsedniki krajevnih organizacij RK, ki naj bi v soboški občini bili v mesecih novembru in decembru. Poudarili so, da morajo bližajoči se občni zbori biti delovne konference, na katerih je potrebno kritično oceniti dosežke in sprejeti nove naloge. Med razpravo o delu komisij so poudarili pomembnost dela komisije za krvodajalstvo. Delo v tej komisiji je potrebno še okrepiti, saj

zanimanjem poslušali pravljico, saj so nekateri izmed njih imeli kar odprta usta. Od igrice, ki jih najraje imajo v vrtcu, so pa vsekakor kocke, pa tudi igrače iz plastike niso nezaželeni. Poleti se pa najraje igrajo zunaj in to v pesku, ki ga imajo na dvorišču. Na vprašanje: »Ali bi se šli ven igrati?«, so vsi takoj pristali ter stekli k omarim kjer jim je tovarišica delila igrače.

Sonce, ki je bilo zunaj tako mikavno in toplo, je malčke kaj hitro sprejelo v svoje okrilje ter jim nudilo vso svojo gorkoto in prav prijetno zabavo.

Tonček Casar

nih vaseh. Ta predavanja bodo pravzaprav že priprava na akcijo flouorografiranja, ki bo v soboški občini prihodnje leto februarja ali marca. V tednu tuberkuloze bodo povsod povečali in utrdili sodelovanje aktivistov RK s patronažno zdravstveno službo, sredstva, ki se bodo zbrala v tem tednu, pa bodo namenili za pomoč socialno ogroženim družinam.

Na sestanek so prisostvovali tudi predsedniki krajevnih organizacij RK, ki naj bi v soboški občini bili v mesecih novembru in decembru. Poudarili so, da morajo bližajoči se občni zbori biti delovne konference, na katerih je potrebno kritično oceniti dosežke in sprejeti nove naloge. Med razpravo o delu komisij so poudarili pomembnost dela komisije za krvodajalstvo. Delo v tej komisiji je potrebno še okrepiti, saj

se bo v drugi polovici oktobra spet začela krvodajalska akcija v občini.

Iz tiska smo prejeli nove šolske knjige: »Botaniko« za gimnazije in »Šesto slovensko berilo« za osnovne šole

Na zalogi imamo veliko raznih leposlovnih knjig

Pisalne in računske stroje, glasbene inštrumente itd.

Za obisk in ugoden nakup se vam toplo priporoča kolektiv

knjigarne in papirnice

»DOBRE KNJIGE«

Murska Soba

GOSPODARSKO-PROPAGANDNA REPORTAŽA O TOVARNI OBLAČIL, PERILA IN PLETENIN »MURA« IZ M. SOBOTE

Štirinajst let gospodarji

Nedvomno je medrepubliško sodelovanje v okviru združenja »Standard-konfekcija« dobro zastavljeno, saj temelji na gospodarski bazi in osnovni težnji, da bi se potrošnja konfekcijskih oblačil v naši državi še povečala. Gre predvsem za specializacijo znotraj združenja, katerega člani so poleg »Mure« še »Naprijed« in »Kamensko« iz Zagreba ter »Varteks« iz Varazdina, ki bo omogočila članom združenja večjo proizvodnost dela, večjo kvaliteto in večji asortiman proizvodov, kar je izredno važno zlasti zaradi vse večje zahtevnosti potrošnikov. Pri tem ne gre zgolj za

zmanjševanje razkoraka med zmogljivostmi prodajnega omrežja in oblačilne industrije, marveč tudi za kakovostno omasovljenje tovrstne proizvodnje, ki bo lahko vse bolj uspešno osvajala domače in inozemske tržišča. Značilnost dosedanjih naporov podjetij oblačilne stroke je namreč bila v tem, da je vsakdo proizvajal vse, kar je imelo negativen vpliv na gospodarjenje teh podjetij in tudi na samo tržišče. Nova delitev dela v okviru združenja bo tudi »Muri« prinesla jasnejšo proizvodno usmeritev, saj bo proizvajala pretežno le moške in otroške obleke športnih krojev, pri čemer bo lahko mnogo bolj prišel do izraza tudi pestrost sortimentadesenov in krojev.

Z združenimi sredstvi bodo člani združenja »Standard-konfekcija« razširili prodajni prostor v Jugoslaviji — predvsem z ustanavljanjem večjih blagovnih hiš. Pri tem kaže omeniti, da gre v tem primeru za povsem enakopravno sodelovanje partnerjev na osnovi vloženega deleža proizvedenih oblačilnih predmetov za

Vzpodbuden primer medrepubliškega sodelovanja industrijskih podjetij

konfekcije — združenje »Standard-konfekcija«, katere članica je tudi »Mura«.

— Letošnji izvozni plan bo predvidoma presežen. — Izvažajo pretežno na zapadna tržišča. — Pri kumulativnem izpolnjevanju plana po količini in vrednosti so na tekočem. — Stimulativno nagrajevanje odločilno prispeva k večji storilnosti zaposlenih, kjer se lahko pohvalijo celo z evropskimi povprečji. — Po velikih in odločilnih investicijskih naporih bo tudi skrb za človeka-proizvajalca v bodoče lahko vedno bolj stopnjevana. — Ugodni poslovni in proizvodni rezultati ob letošnjem jubileju.

tržišče. Prav te dni bo združenje pričelo s formiranjem svojega prodajnega omrežja, kar naj bi zaključilo do konca junija prihodnjega leta.

OBETAJOČA IZVOZNA USMERITEV

Lani so v »Muri« planirali izvoz svojih izdelkov za 250 tisoč dolarjev, izvozili pa so za 1 milijon dolarjev. Na osnovi tega izrednega dosežka so letos planirali izvoz v vrednosti 1 milijon 200 tisoč dolarjev, vendar pa predvidevajo, da bodo tudi letošnji plan presegli za okrog 150 tisoč dolarjev. Pomembno je tudi to, da ima izvoz na zapadna tržišča mnogo večji delež (okrog 1 milijon dolarjev). Izvažajo predvsem v Zapadno Nemčijo. Na področju mednarodne delitve dela bi v podjetju nedvomno dosegli še večje uspehe, če ne bi imeli nekaterih težav, katere je v glavnem mogoče zreducirati v prekratke roke kupcev za izdobavo izdelkov in neredno dobavljanje surovin in pomožnega materiala po domačih tovarnah.

S PLANOM SO NA ČISTEM

V podjetju kot celoti so dosegli finančni plan s kumulativnim obratovanjem za obdobje januar — julij s 102 odst., kar pomeni, da so ustvarili namesto planiranih 3 milijarde 670 milijonov dinarjev že 3 milijarde 750 milijonov dinarjev, še več pa so prodali: za 3 milijarde 760 milijonov dinarjev, kar je prav gotovo uspeh, ki kaže na ugoden proizvodni start podjetja že v prvi polovici proizvodnega leta. Na osnovi dosedanjih dosežkov pa so tudi povsem realna pričakovanja, da bodo letošnji plan podjetja zanesljivo dosegli po količini in vrednosti, kljub nekaterim objektivnim in subjektivnim težavam, s katerimi se srečujejo.

Po posameznih obratih znaša kumulativna izpolnitev plana za, že omenjeno obdobje: perilo 99% po količini in 103,6% po vrednosti, oblačila 102,3% po količini in 99,1% po vrednosti in pletenine 92,3% po količini in 97,1% po vrednosti.

VEČKRATNA STIMULACIJA VZPODBUJA

Taki proizvodni dosežki so prav gotovo predvsem rezultat stimulativnega nagrajevanja zaposlenih, kate-

remu posvečajo v podjetju izredno pozornost, vse zategadelj, da bi tako kar najbolj spodbudili sposobnost

Stefan Ošljaj, predsednik sindikalnega odbora tovarne »Mura«:

Ob našem prazniku . . .

24. septembra 1950. leta so naši proizvajalci prevzeli upravljanje tovarne v svoje roke. Od tedaj je minilo mnogo sej in razprav, za nami je mnogo izkušenj. Ta jubilej bomo tudi letos dostojno praznili s svečano proslavo, ki bo v nedeljo dopolne v grajski dvorani. Kulturni program

za proslavo je pripravila mladina našega podjetja, ob tej priložnosti pa bomo nagradili tudi več delavk, ki so v »Muri« zaposlene že nad 25. let.

Izkoriščam priložnost, da ob tem jubileju čestitam vsem članom našega kolektiva in jim zaželim še mnogo skupnih uspehov in osebnih sreč — v dobro našega podjetja, komunice in širše družbene skupnosti.

sti in prizadevanja delavcev na delovnih mestih.

Osnove tega stimulativnega nagrajevanja so zastavljene tako, da pri izpolnitvi norme ne bi smela delavka zaslužiti manj kot 25.000 dinarjev mesečno. Nagrajevanje obsega več elementov stimulacije.

Velika večina delovnih mest v podjetju je normirana. Zaposlena delavka je lahko za vsak odstotek presežka norme stimulirana z nagrado v znesku do 4.000 dinarjev. Podjetje je razdeljeno na tri obrate, obrati pa na več obračunskih enot. Vsaka delovna brigada predstavlja obračunsko enoto zase in si ustvarja dohodek na doseženem dohodku pa tudi sama participira in ga torej ob zaključku meseca po odbitku vseh prispevkov deli med svoje člane. Gibljivi del iz tega takomenovanega kompleksnega nagrajevanja delavcev v obračunskih enotah znaša od 40 do 50% vseh ustvarjenih osebnih dohodkov. Izrasta prednost tega nagrajevanja je tudi v tem, da si lahko delavka dnevno izračunava svoje osebne dohodke in si jih tudi kumulativno prišteva k svojim mesečnim dosežkom, tako da obračunska služba osebnih dohodkov v podjetju »obračunske liste« zaposlenih delavk ob zaključku meseca praktično samo kontrolira. Zanimivo je, da odkrivajo proti kontroli »obračunskih list« delavk relativno zelo malo napak, kar tudi kaže na veliko zanimanje zaposlenih za uveljavljeni sistem nagrajevanja.

CENTER ZA IZOBRAŽEVANJE KADROV — KORISTNA USTANOVA ZA PODJETJE

Seveda pa so kljub dobro zastavljenim osnovam nagrajevanja v podjetju tudi izjeme, ko delavke zaslužijo mesečno manj kot 25.000 din. To so predvsem nove — priučene delavke, katerih storilnost še ni tolikšna, da bi lahko dosegle startno osnovo. To jim je mogoče doseči šele po 10 mesecih dela na delovnih mestih, čeprav nekatere dosežejo startno osnovo tudi že prej. Takih delavk, ki so se zaposlile na delovnih mestih po priučevanju v lastnem centru za izobraževanje kadrov, pa je trenutno samo v obratu perila okrog 70. V centru pa priučujejo še nad 100 novih delavk.

Če smo že pri centru za izobraževanje kadrov, naj še omenimo, da je center za podjetje izredno koristna ustanova. V njem se delavke predhodno priučujejo za delo v proizvodnji. Tako se na pr. delavka nauči sešiti srajco, vendar pa se specializira za eno ali dve delovni operaciji kateri bo pozneje prevzela v proizvodnji.

NE ZGOLJ PROIZVAJALCI, TUDI UPRAVLJALCI . . .

Kakor pomeni 36-letna doba obstoja tovarne »Mura« upoštevanja vredno tradicijo na področju proizvodnje perila in konfekcije, tako predstavlja 14 let upravljanja po neposrednih proizvajalcih pomembno zrelostno dobo, ki se vedno bolj očituje tudi v kvaliteti upravljanja tega največjega podjetja v Pomurju.

Vpliv organov delavskega upravljanja (delavski svet podjetja, upravni odbor podjetja, delavski svetih treh ekonomskih enot) na proizvodnjo in sploh dogajanje v kolektivu je vedno bolj zaznaven. In ne samo to: pozitivne razprave upravljalcev o reševanju določenih problemov, po večanju storilnosti in kvalitete izdelkov so vedno pogostejše in tudi odločilno prispevajo k izpolnjevanju proizvodnih nalog posameznih ekonomskih enot in podjetja kot celote. Mnogi predlogi neposrednih proizvajalcev so bili doslej skrbno analizirani, proučeni in tudi rešeni, a kar je najmanj: podane so bile vsaj ustrezne obrazložitve na prihodnjih sejah.

Znatni napredek je bil dosežen tudi pri pomlajevanju organov delavskega upravljanja. Ze sam način izbire kandidatov je omogočil, da je prišlo v organe delavskega upravljanja v zadnjem času veliko več mladih ljudi, da žene, ki tvorijo ogromno večino kolektiva, posebej ne omenjamo. Tako so na pr. brigade — tudi tiste, katere tvorijo mladi proizvajalci — same predlagale svoje člane v delavski svet podjetja in svoje ekonomske enote. S tem je tudi bilo doseženo sorazmerno zastopstvo mladih v teh organih.

SKRB ZA ČLOVEKA BO ŠE STOPNJEVANA

Ceprav doslej zaradi zaostrenih investicijskih naporov v tovarni »Mura« niso mogli zajemati »s polno žlico« za življenjski standard zaposlenih

za investiranje v človeka-proizvajalca, pa so določene uspehe na tem področju vendarle že dosegli.

Do leta 1963 so zgradili vsega le 14 stanovanj za zaposlene, letos pa so odkupili že 32 stanovanj, katera so razdelili med zaposlene na podlagi Pravilnika o delitvi stanovanj ob upoštevanju več elementov prednosti (število družinskih članov, prihodnost pri delu, stalnost pri zaposlitvi, kvaliteta dosedanjega stanovanja, socialni momenti itd.) Pričakujejo pa, da jim bo nova delitev dohodka med družbo in gospodarsko organizacijo omogočila, da bodo lahko v bodoče še več vlagali v stanovanjsko izgradnjo.

Podjetje se je odločilo za poskusno prevoza delavk na delo in nazaj na domove z avtobusom na progi Murska Soba — Ljutomer. Ugotovljajo, da je naval na avtobus izredno velik, vendar pa, kot kažejo dosedanje izkušnje, avtobus samo za eno podjetje ni rentabilen. Zato bi kazalo resno prisluniti predlogu »Mure«, po katerem naj bi v Muri Soboti ustanovili novo prevoznico podjetje, ki bi opravljalo prevozne usluge za več podjetij hkrati in na več relacijah. V »Muri« se namreč imajo delavke, ki kolesarijo tudi do 15 km daleč samo na eno stran. S tako rešitvijo bi kajpak izdatno prispevali k prizadevanjem podjetja za večjo storilnost in tudi k reševanju stanovanjskih problemov.

V »Muri« posvečajo dokajšnjo pozornost tudi zdravstvenemu varstvu zaposlenih. Z zdravstvenim domom v Murski Soboti so sklenili ustrezno pogodbo o sodelovanju, nabavili so tudi že opremo za zobozdravstveno ambulanto, v kateri imajo zaposleni še sedaj prednost pri zobozdravstveni pomoči in storitvah, rezervirali pa so tudi že 4 milijone dinarjev za nabavo opreme za splošno ambulanto. Njihov končni smoter je: postaviti zdravstveno službo v okviru podjetja na lastne noge, kar bo vsekakor pomembna pridobitev za zaposlene.

Tovarna »Mura« v Murski Soboti v perspektivi več ne predvideva večjih investicijskih vlaganj v razširjevanje proizvodnih prostorov in opremo, saj bodo glavno pozornost usmerili predvsem k izkoriščanju obstoječih zmogljivosti. V tem pa je tudi jamstvo, da se bo v prihodnosti mnogo več dinarjev in tudi milijonov iz proizvodnje lahko obrnilo neposredno k človeku — zanj, ki že danes za tečije ustvarja težke milijarde.

KONEC PRAVLJICE

Pri Pomurski založbi je pred dnevi izšla zbirka dveh daljših novel mladega slovenskega pisatelja Draga Grah pod naslovom »Konec pravljice«. Tak je naslov tudi prve novele, a druga novela ima naslov »Zorenje na Bajni«.

Obe noveli sta tako po vsebini kakor tudi po stilu svojstveni. Avtor v njiju z globoko doživetostjo in prizadetostjo razkriva tista obdobja mladosti, ko ta prehaja od sanj, vizij o življenju v stvarnejši spoznanja o svetu, ki kruto trgajo rožnate predstave in zato ustvarjajo velik prepad med željnimi in stvarnimi in tako željno ostaja kot nekaj nedosegljivega.

V prvi noveli je osrednja junakinja mlada učiteljica Barica, ki se nekje sredi Goriških hribov navdušuje nad Bethovnom, Brahmsom, pripravlja kulturne programe, vadi mladino za folklorni nastop ob otvoritvi šole, otrokom pripoveduje pravljice ob samotni peči, toda ob vsej tej delovni vni se ob melodijah velikih glasbenikov v večernih urah prebujajo v njej tihe želje, zašabanost, v kateri oživlja spomin na nedoživeto ljubezen in hrepenenje po njej. V to življenje pride nekega dne Brane, ki beži pred življenjem, Brane muzikant, ki išče srečo v tej samotni in nenehno vznemirja Barico v njenih sanjah. Toda Brane se je neopazno vtihotopil v te sanje, ki so postale resničnost, vendar še vedno le kot sanje, dokler jih nekega večera, ko se pojavi Branevotova dekle in odide Brane z njo, ne zamenja bolešči in krčevito oklepanje spoznanje, da jo ljubi in da ga tudi ona ljubi, ljubi tega nenavadnega človeka sredi navadnih ljudi. In sanje se razpredejo dalje, razpredejo se o pravljici, ki jo bo zjutraj povedala otrokom in ko ji bodo od navdušenja zaploskali. Toda v samotni koči, kjer so tla postlana s slamo, sveča dogoreva in Barica se zbudi sredi plamenov, ki plešejo okoli nje.

Tudi druga novela »Zorenje na Bajni« je povest o iskanju mladega človeka, povest o njegovem zorenju, ki se zanj nevidno začne že v otroških letih z nagajanjem med fanti in dekleti in se ob nenadnem tatiškem pogledu na golo dekleško telo spremeni v vroče fantazije, blodnje in hrepenenje, ki ostaja v človeku kot nekaj neizpolnjenega, se spreminja v večno iskanje idealov, ki se pa prepleta s trpkimi bolešmi in razočaranji. Novela je pisana avtobiografsko, kar pisatelju omogoča, da ta subtilna doživljanja še neposredneje izpove in tudi z večjo prizadetostjo.

Dogajanje obeh novel krajeno ni jasno opredeljeno, toda ni težko uganiti, da je v obeh novelah to Goričko s svo-

jimi hribi, da so Andraši, Ratniki in drugi ljudje, ki jih je mladi pisatelj spoznal in ob njih rastel, torej ljudje iz rojstnega kraja.

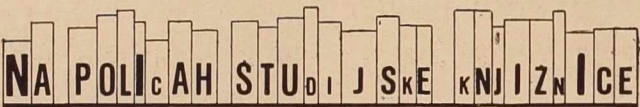
Kakor nenavadne po snovi, so novele svojstvene po stilu. Čeprav bi v prvi pričakovali v začetku epsko pripoved, se ta kaj hitro spremeni v liriko, ki le tu in tam prehaja v epsko pripoved, vendar so ti vložki ubrano vključeni v celoto. Druga novela je okvirna in njeno jedro je ob iskanju kipa na dnu tolmuna eno samo vročično doživljanje iskanj v mladih letih in srečanj in odkrivanj oseb drugega spola.

Drago Grah se nam je s tem delom predstavil že kot pisatelj z dokaj izoblikovanim in svojstvenim stilom, kakršnega je uveljavil že tudi v svoji prvi knjigi vtisov s popotovanjem po Zahodni Nemčiji. Odkriva nam veliko pronicljivost v doživljanju najslabotnejših premikov v človeški duševnosti in komaj zaznavnega drhtenja v občutljivem svetu mladih ljudi. *Stefan Balažič*

ŠALOVCI

Z letošnjim šolskim letom so na šalovski osnovni šoli uvedli tudi v višjih razredih posebne ure za učenje madžarskega jezika. V prvem in drugem razredu je madžarsčina obvezni predmet. Za pouk madžarskega jezika je bilo med otroci slovenske narodnosti zelo veliko zanimanje, saj so se prijavili vsi. Zaradi novega predmeta bodo odpadle ure pouka o kmetijstvu.

Po zgledu drugih šol bodo letos na šalovski osnovni šoli uvedene tudi posebne ure, na katerih bodo razredne skupnosti razpravljale o svojih problemih.

SZASZ K.: Salamon. Budapest. 1878.
TELEKI S.: Egyröl — másról. Budapest. 1882.
APPONYI A.: Beszédek. Budapest. 1897.
BARSOVY I.: Dobogó szivek. Budapest. 1907.
ENGELS F.: Vloga dela pri preobrazbi opice v človeka. Ljubljana 1948.
SOLOHOV M.: Tihi Don. Ljubljana. 1947.
ZBORNIK Filozofske fakultete. Ljubljana. 1960.
SCHMIDT V.: Slovenščina v naših osnovnih šolah v prvi polovici XIX. stoletja. Ljubljana. 1962.
GRAD A.: Notes on the causative use of intransitive verbs in English. Ljubljana. 1960.
FINANSIJE Beograd. 1956.
ARANITOVIC R.: Organizacija knjigovodstva u preduzeću. Beograd 1956.
NOVA administracija. Beograd 1957.
RADANOVIĆ B.: Komentar zakona o eksproprijaciji. Beograd. 1957.
SOCIOLOŠKA biblioteka. Beograd. 1962.
DURIC M.: Problemi sociološkog metoda. Beograd 1962.
DURKHEIM E.: Pravila sociološke metode. Beograd 1963.
DEBRECZENI J.: Emberhús. Novi Sad 1959.

Kvintet Eichendorff z Dunaja na festivalu

II. Festival sodobne komorne glasbe

V dneh 18., 19. in 20. septembra 1964 se nam je nudila zopet izredna ugodnost, prisluhniti prireditvam — tokrat že II. mednarodnemu festivalu sodobne komorne glasbe v Radencih.

Čudovito naravno okolje, okusno opremljeni prostori sodobno grajene kavarne, ki so bili spremenjeni v koncertno dvorano, skladno povezani z umetniškimi deli mariborskih umetnikov slikarja Kotnika in kiparja Tihca so v tej obliki ustvarili osnovo za popolno doživetje sodobnih glasbenih umetnin.

Prireditve so bile zasnovane v dveh delih: koncertnem, kjer so bile izvajane skladbe, ki jih večinoma uvrščamo med najvišje umetniške dosežke komorne glasbe 20. stoletja, v študijskem pa aktualne teme glasbeno ustvarjalne

dejavnosti pri nas in v svetu.

Na otvoritvenem koncertu v petek ob 20. uri so bila na sporedu dela klasikov sodobne jugoslovanske glasbe Osterca in Slavka Osterca v izvedbah sopranistke Zlate Ognjanovič, violinista Igorja Ozima, pianistov Marjana Lipovška in Pavla Sivica, ansambela »Slavka Osterca« iz Ljubljane ter pihalnega kvinteta Eichendorff iz Dunaja.

Sodobni koncert je bil v znamenju del madžarskega glasbenega velikana 82-letnega Zoltána Kodálya, ki se žal zaradi bolezni ni mogel udeležiti festivalskih prireditev, kamor je bil povabljen kot častni gost. Dela so izvajali: Mezzosopranistka Jolán Boross, pianist dr. Arató Pál in znameniti godalni kvartet Tátra iz Budimpešte.

V nedeljo dopoldan je bila na sporedu sodobna jugoslovanska glasba. S svojimi deli so bili zastopani skladatelji Josif, Škerjanec, Malec, Lipovšek, Kelemen in Petrič, ki so jih izvajali Igor Ozim, Marjan Lipovšek, harfistka Pavla Uršič-Petrič, ansambel »Slavko Osterc« z dirigentom Ivo Petričem ter zagrebška solista oboist Željko Veršič in pianist Fred Došek.

Zaključni koncert v nedeljo popoldan nam je predstavil dela klasikov sodobne glasbe. Nemškega skladatelja Hindemitha, Francoza Honeggerja in Madžara Bartoka v izvedbah Ozima, Lipovška, kvarteta Tátra ter kvinteta Eichendorff.

Največja pozornost izobraževanju delovnega človeka

V lendavski izobraževalni instituciji — Delavski univerzi so sprejeli program dela za sezono 1964/65. Ze površen pregled tega pove, da je osrednja točka in torišče dela DU in izobraževanju zaposlenih v gospodarskih organizacijah in tistih izven, ki obdelujejo svoja polja.

Na podlagi dobro proučenih potreb in možnosti izobraževanja je celoten program razdeljen na področja, katera s svojimi vedno novimi dognanji, izsledki zahtevajo temeljito znanje delavca-upravljalca in kmeta-kooperanta.

V ideološko-političnem področju so zajete večerne politične šole za člane ZK in ZM. V teh bodo slušatelji imeli možnost razširiti si znanje o socialističnih procesih v našem

gospodarstvu in družbenem življenju. K intenzivnemu doživetju snovi bo veliko pripomogel že ustaljen način razgovorov po predavanjih. Poleg političnih šol pa bo DU organizirala za občane politična predavanja.

V družbeno-ekonomsko področje spadajo seminarji za samoupravljalce, poseben seminar za predsednike delavskih svetov, za novoizvoljene člane delavskih svetov, za kolektive kmetijskih organizacij, za mlade proizvajalce in za vodstva sindikalnih podružnic. V teh bi se naj udeleženci seznanili z delom v sindikatu, z družbeno-ekonomskim razvojem, vlogo samoupravnih organov in drugim.

V naših delovnih organizacijah je veliko nekvalificirane delovne sile; to predvsem v tovarnah, kamor vodi industrializacija gospodarstva največkrat mlade ljudi iz vasi. Za te bo v tovarni »Dežnikov in pletenin« več mesečni tečaj za pridobitev kvalifikacije. Predavanja bodo tudi za strokovno izpopolnitev kmetijskih delavcev in individualnih proizvajalcev, predvsem kooperantov. Predavanja bodo skupna za posamezni sektorij in bodo uspešna le ob pomoči kmetijskih združenj.

Že v minuli sezoni so se pokazale uspešne šole za starše, ki so trostopenjske. S temi bo DU tudi letos nadaljevala. Za mladino so v program vključili šole za življenje, katere bi naj sistematično vzgajale mladino in jo pripravljale na zakonsko življenje.

To so osrednja poglavja dela DU Lendava v bodoče, vendar se s tem program dela še ne konča. Tu so še razna občasna zdravstvena predavanja, predavanja iz obrambne vzgoje prebivalstva, predstave potujočega kina idr.

L. Vereš

J. Sabjan

S seje KO SZDL v Veliki Polani

Pred kratkim je odbor krajevne organizacije SZDL v Veliki Polani razpravljal o delu krajevne skupnosti. Odbor je ugotavljal, da je skupnost dosegla doslej velike uspehe. Posebno uspešna je bila komunalna dejavnost, saj je bilo na cesti s prostovoljnimi delom navoženih nad 800 kub. metrov gramoza, očiščeni pa tudi odtočni jarki. Ustanovljena je bila tudi servisna kovaš-

ka delavnica, ki zadovoljivo deluje. Krajevna skupnost je tudi uspešno reševala zdravstvena in socialna vprašanja, vendar ji je pri tem primanjkovalo sredstev.

V krajevni skupnosti razmišljajo o preskrbi prebivalstva s kruhom, brivski delavnici, uvedbi druge avtobusne proge, zdravstveni ambulanti in drugem.

vsakdanja hrana tudi ni vredna.

Naj dodam še dopis nekega podeželskega trgovca, ki bo to porazno podoba našega človeka samo dopolnil: »O tem, da se je začel gospodarski položaj boljšati, ni govora. Na dan 1. februarja (1935) je znašal dnevni promet v moji trgovini 7 din 25 par, in sicer sem prodal za teh 7 din 25 par nekaj živalske soli, katere pa živina ne bo nikoli okusila, ker se bodo z njo sladili naši podeželanji, dalje škatlico vžgalice, katero je kupil kmet A. K., ker je prišla vrsta nanj. Zadeva je ta, da kupi vsak sosed v določenem času škatlico vžgalice. Vsi ostali pa hodijo k dotičniku po žrjavico ali pa si prihajajo tja prižigati svojo pipo, ki je nadevena z »valdmajstrom« ali pa Drava cigareto. Vžgalnike so pri nas financirali popolnoma iztrebili. Končno sem ta dan prodal pol kilograma dr. Pirčeve sladne kave za 5 din. Sladkorja v novem letu sploh še nisem prodal. — Po drugih špecerijskih predmetih sploh ni povpraševanja. V zimskem času prodam tu in tam nekaj popra za domače klobase in včasih tudi kak kosček mila, s katerim se umivajo kmetovalčevi otroci pred odhodom v šolo. Če kriza ne bo prenehala, potem bodo otroci pri-

hajali v šolo umazani in ne da bi zaužili kaj toplega za zajtrk...« K temu je dodana opomba uredništva: »Iz dopisov, ki jih prejemanjamo, smo doznali med drugim, da dajejo v Halozah otrokom namesto zajtrka eno čašo jabolčnika in skorjico kruha...«

Ista podoba skrajno nevdružnega položaja delovnega človeka prihaja do izraza v dopisih viničarjev, ki so služili ob svoji hrani po sedem dinarjev dnevno, iz dopisov delavcev in rudarjev, kjer je poleg slabega zaslužka gospodarila tudi brezposelnost.

V takem položaju so ljudje povsem razumljivo vzeli Ljudsko pravico za popolnoma svoj list, v čemer so jih uvodniki, politični pregledi in drugi članki samo potrjevali, a jih hkrati tudi poučevali, dvigali, organizirali in jim kazali pot iz tega brezupnega položaja. To zaupanje se srčali v teh dopisih od začetka do kraja. Tako zaupanje razodeva npr. dopis iz M. Sobote: iz Sobote nam sporočajo (ob priliki napada na Ljudski pravici na tovarnarja perila Cvetiča), da je gospod S(i)ftar kot, da je pri njem vse v najlepšem redu, ob neki priliki pripomnil: »Tem (to je našemu listu) bi naj gospod Cvetič stisnil nekaj jurjev, pa bi mu dali za vedno

mir!« Mislimo, da najboljši odgovor, ki mu je odgovoril, da tudi če pa ne bodo zamol-

Dopisniki so da kvir, da bi samo držan položaj v S... čelo se je z obra izkoriščevalcev delstva, razkrivanje so se pregrešili pr... stroj od tovarnar ti, Cvetiča, Siftar do KID, TPD, vse so tlačili in iz Ljudstvo. Popolno čeno pravi članka »Notranje političe...« Položaj se je viji toliko spremeske množice zahtetičnih pravic, da nje mora ozirati več vladati sočet ozira nanje... množicam ne ostaga, kakor vera... Bodočnost sloj... roda je v široki množicah...« Tod pisali tudi ljudje, ti dopisi prihajal skih gor, Bele b... bovelj, Jesenic... koli: povsod ista... sod ista zavest, d... ba skupno boriti, se mnogih dopisov, ravnost govornik o

OB 30-LETNICI LJUDSKE PRAVICE

MIŠKO KRANJEC

List, ki ga je pisalo ljudstvo

trikrat je še sledil podoben poziv, eden od teh nekoliko določnejši za dopise... iz vseh krajev širom Slovenije. Samo tedaj bo list v polni meri izpolnil nalogo, ki si jo je zastavil kot glasilo preproste slovenskega ljudstva, če bo verno zrcalo njegovih vsakdanjih gospodarskih težav in borb. Dopisi naj bodo stvarni »da bodo tudi drugi sotrpini spoznali vašo borbo in jo pridružili svoji«. Dopisi, pravi poziv, naj ne vsebujejo osebnega nerazpoloženja »temveč razpoloženje, voljo in borbo vsega preprostega ljudstva dotičnega kraja«. Seveda tudi naj ne bo v njih klevetanja, denunciantstva, osebnega blatenja itd...

Že prva številka prinaša nekaj dopisov, ki so značilni za vse nadaljnje dopisništvo: vprašanje petanjskega broda, dalje o prilikah v soboških tvornicah perila ter pismo Kluba prekmurskih akademikov »Soči«. »Slovenščina je jezik, ne narečje!«

Ljudska pravica je poročala po Sloveniji. Naletela je

na tako topel, pristrčen odziv, kakršnega še zlepa ni bil deležen noben članik do narodnoosvobodilne borbe. Že v naslednji številki se odraža ta odnos do listov v dopisu iz Trbovelj: »Nekako slučajno sem dobil v roke list Ljudsko pravico in jo prebral, list, ki je bil v naši bedni, črni, že stokrat preklesti dolini najbolj potreben, da bi uspel in se kolikor mogoče razširil med rudarji. A ne samo med nami, naj bi se širil tudi med ostalim delovnim ljudstvom, in bi ga brali tudi kmetje...« Ali npr. dopis z Rožičkega vrha: »Na Rožičkem vrhu stanujemo zvečine mali kmetje, želarji in viničarji, torej ljudje, katerim je Ljudska pravica v prvi vrsti namenjena...« Ali kakor pravi dopisnik iz Toplice: »Tovariš urednik, dovoli tudi nam malo prostora, da se oglasimo v Ljudski pravici, ki je pravi ljudski prijatelj, da potožimo svoje gorje ostalim sotrpinom po slovenski grudi...« Ali pa dopisnik iz Bele Krajine (Poljane — Črnomelj): »Gospod urednik,

prosim za nekoliko prostora v tem vašem za kmetstvo delavske pravice borečem se listu v katerem podajam nekoliko bodrila in pomislekov našemu kmečko delavskemu in rokodelskemu stanu ob kritičnem času, ko stoji ta prej imenovani stan z njegovimi uničenimi in poteptanimi pravicami ob robu prepada...«

Položaj, v katerem je živel v tistih letih slovenski delovni človek, je bil porazen. Ne ki J. K. iz Bele Krajine ga v dopisu »Kako se hrani naš človek« takole slika med ostalim, kjer natančno členi, koliko je vredna kmečka hrana: »... Letos jeseni mi je sosed pokrival svinjak. Nava je, da se krovce hrani pri oni hiši, kjer dela in da se mu pripravi kaj boljšega, kot pa je domača družina. Jaz nisem imel kaj takega. Moral bi kupiti, pa mi sosed pravi: »Veš kaj, hranil se bom doma, pa mi boš plačal za to en dinar več. Tako mi je računal kot sosedu samo vrednost domače hrane. Veliko več pa naša

Premalo materiala za nasade

V Murski Soboti se vedno več gradi, novi bloki, enonadstropne hiše in drugi objekti močno spreminjajo videz mesta. S tem se širijo nasadi, za kar so potrebne večje količine dendrološkega materiala. Tudi za preureditev nasadov bodo potrebne velike količine novih rastlin. Sedanje zmogljivosti soboške vrtnarje so zelo majhne. S površino 5 a in slabimi proizvodnimi pogoji ni mogoče zadovoljiti potreb, ki pa bodo iz leta v leto večje. Razpoložljiva osnovna sredstva: rastlinjaki, tople grede, je čas prehitel, ker več ne ustrezajo proizvodnim pogojem, ki so potrebni za rentabilno in uspešno gospodarjenje.

Vrtnarja ima sedaj 137 kvadratnih metrov površin rastlinjakov, ki deloma ustrezajo odgovarjajočim proizvodnim pogojem. Po preračunih so te površine 3-krat premajhne, ker imajo v načrtu povečati dejavnost na 379 kvadratnih metrov rastlinjakov. Večji je razpon med dejanskim stanjem in planiranimi potrebami toplih gred. 180 kvadratnih metrov je sedaj v uporabi, v načrtu pa imajo 607 kvadratnih metrov toplih gred.

V kolikor bodo odobrena sredstva in odmerjen prostor, bo vrtnarja še letos pričela širiti svoje površine. Za nekaj časa bi 1,5 ha zadoščalo, v perspektivi pa bo imel obrat možnost širitve na 4 ha. Zemljišče, na katerem bodo gradili vrtinarski obrat, ima za rastline ugodne pogoje. To zemljišče je bilo oskrbovano pred-

vsem z mineralnimi gnojili, zato bi bilo potrebno površine posejati z mešanico trav in detelje ter nato podorati. S tem bi se zemlja obogatila z nitrifikacijskimi bakterijami.

S povečanjem vrtinarskih površin bi se zadovoljile potrebe, uporabljala bi se lahko mehanizacija in tako bi z manjšimi stroški po enoti dobili večjo količino kakovitega in cenejšega materiala. Proizvodna cena bi se zmanjšala, sredstva, ki si jih sedaj ustvarjajo vrtnarji od koder material uvažamo, bi pa potem ostala doma.

TO IN ONO IZ BAKOVCEV

Mnogo prizadevanj in želja

Vas Bakovci je oddaljena od Murske Sobotice le nekaj kilometrov. Prijetna okolica in neposredna bližina mesta sta močno vplivala, da se je vas tako razširila površinsko in tudi po številu prebivalcev. Sedaj živi v Bakovcih okrog 1.400 prebivalcev, katerih struktura se hitro spreminja. Dobri del vačanov je zaposlenih v raznih podjetjih in ustanovah v Murski Soboti. Mladina po končani osemletki odhaja od doma, večina želi šolanje nadaljevati ali pa se kje zaposliti. Doma je ostalo le nekaj otrok, ki niso dobili zaposlitve ali niso imeli pogojev za nadaljnje šolanje.

Bakovčani imajo precej razgibano življenje v vasi. Preko raznih organizacij in društev si prizadevajo, da bi čim več vačanov pritegnili v svoj delokrog, ker le na ta način uspehi ne bodo izostali in bo življenje na vasi prijetnejše.

Krajni odbor SZDL je imel pred kratkim sestanek, na katerem so pripravili predloge za novi odbor. Sklenili so tudi, da bodo povečali število članstva od sedanjih 30 na 50 odstotkov vseh volilcev. Tudi mladina živi v duhu predkonferenčne aktivnosti v organizaciji ZM. Na zadnjem sestanku, ki je bil pred nekaj dnevi so se pogovorili o pripravi na letno konferenco, ki jo bodo imeli v dveh dneh.

»Z dograditvijo novega paviljona in z okrepjenimi prosvetnimi kadri se je situacija

PROSVETNI DELAVCI IZ TISINE V ZAGREBU

Sindikalna podružnica prosvetnih delavcev na Tišini je v minulih dneh organizirala za svoje člane enodnevni izlet na zagrebški velesejem. Med potjo, ko so se vračali domov, so se ustavili v Varždinu in na Jeruzalemu.

SPORTNI DAN NA SSTV

Pretekli teden so imeli dijaki in dijakinja SSTV iz Murske Sobotice svoj prvi športni dan, ki pa je zelo dobro uspel. Ob tej priložnosti so izvedli orientacijski pohod iz Murske Sobotice — Rakičan — Letališče — Bakovci — Krog in Murska Soba. Med potjo so si ogledali športne objekte ter druge važnejše objekte na tem območju.

Letos odhaja sadje iz Prekmurja predvsem preko te pošte v Murski Soboti. Z letino pa sadjarji niso zadovoljni

Politične organizacije sodelujejo

Pred nekaj dnevi je mladina v Tešanovcih izvedla letno konferenco, katere so se poleg predstavnikov političnih organizacij iz Tešanovca udeležili tudi člani občinskega komiteja ZMS iz Murske Sobotice.

Referat predsednika je obravnaval problematiko mladine na vasi. Največ je bilo v referatu govora o pomanjkljivem izobraževanju kmečkih mladine, ki ostaja doma na vasi. Večkrat so vzrok za to, da mladina zapušča vas, neurejene stanovanjske razmere, slabe plače v kmetijski proizvodnji in še vrsta drugih faktorjev, ki so sicer manjšega pomena, vendar

vplivajo na življenje mladega človeka, ki je danes bolj zahteven, kot je bil nekoč. V referatu je predsednik omenil tudi problem nesistematičnega dela s starejšo mladino, ki se počasi odtušuje od organizacije. Poročilo je zajelo dejavnost aktivna v preteklem obdobju in opozorilo na nekatere pomanjkljivosti pri izvedbi samega programa.

K razpravi se je mladina v začetku malo prijavljala, toda pozneje se je o delu nekaterih dejavnosti razvila živahna diskusija, ki je nedvomno prispevala k obogatitvi vsebine konference. Diskutant, ki je spregovoril o delu kluba OZN, je ocenil tovrstno dejavnost kritično, vendar pa je menil, da so z delom kljub temu zadovoljni.

Sekretarka osnovne organizacije ZK v Tešanovcih je v svoji diskusiji pozdravila dosedanje delo mladine in nje sodelovanje z ostalimi političnimi organizacijami. Menila pa je, da starejši člani še v bodoče želijo, da se mladina tako množično udeležuje in sodeluje z njimi.

DIJAKI SKŠ V ZAGREBU IN RADGONI

Zadnje dni so dijaki 3. in 4. letnika Srednje kmetijske šole v Rakičanu obiskali zagrebški velesejem. Za tovrstno ekskurzijo vlada na šoli vsako leto precej zanimanja, posebno v višjih letnikih, ker je na velesejmu precej domačih in tujih razstavljalcev, ki razstavljajo kmetijsko mehanizacijo in druge dosežke na področju kmetijstva, za katere se dijaki zanimajo.

Tudi na Pomurskem sejmu so bili. Tokrat dijaki cele šole. Ogledali so si sejske prostore ter živinorejsko razstavo in plemenski sejem.

Graditeljem stanovanjskih hiš V RADENSKEM OKOLIŠU

KOMUNALNI SKLAD OBČINE RADGONA razpisuje na podlagi 10. in 21. člena Odloka o urejanju mestnega zemljišča na območju občine Radgona (UV okraja Maribor, št. 1/64)

JAVNI NATEČAJ

za oddajo mestnega zemljišča v uporabo za gradnjo stanovanjskih hiš na območju ožjega gradbenega okoliša — naselja Slatina Radenci v k. o. Sratovci.

1. Zemljišče, ki je predmet natečaja in ki je označeno s parcelno številko 324/2 — travnik v izmeri 586 m² in s parcelno št. 324/3 — travnik v izmeri 586 m² v k. o. Sratovci, je predvideno za gradnjo dveh enodružinskih stanovanjskih hiš.

2. Odškodnina za uporabo oddanega zemljišča znaša 50 din za 1 m² in jo je potrebno plačati v 30 dneh po sklenitvi pogodbe o oddaji zemljišča.

3. Ponudnik mora z gradnjo pričeti najpozneje 1965. leta, končati pa jo mora 1967. leta, sicer izgubi pravico do nadaljnje uporabe mestnega zemljišča. V takem primeru bo investitorju vrnjena odškodnina za uporabo oddanega zemljišča, prispevek k stroškom za urejanje mestnega zemljišča in znesek koristnih stroškov gradnje, medtem ko bo varščina zadržana.

4. Varščino v znesku 20.000 din mora vsak ponudnik plačati na tek. račun št. 605-113-669-09-59, Sklad za komunalno dejavnost občine Radgona.

Potrjeno o vplačani varščini je priložiti pismeni ponudbi. Varščina bo najugodnejšemu ponudniku vračunana v zadnji obrok zneska, ki ga plača ponudnik kot prispevek za ureditev mestnega zemljišča, ostalim ponudnikom pa bo varščina vrnjena.

5. Izklicna cena prispevka investitorjev k stroškom za urejanje mestnega zemljišča je 150.000 dinarjev za enodružinsko stanovanjsko hišo. V 30 dneh po podpisu pogodbe mora ponudnik plačati polovico prispevka k stroškom za urejanje mestnega zemljišča, drugo polovico prispevka pa je dolžan plačati do 30. junija 1967. Če v določenem roku prispevek ne bo plačan, bo Sklad uveljavil prisilno izterjavo.

6. Komunalni sklad se obvezuje, da bo iz prispevka investitorjev k stroškom za urejanje mestnega zemljišča uredil na oddanem zemljišču:

- dovozne poti
 - javno razsvetljavo in
 - kanalizacijo — zbirni kanal.
7. Udeleženci natečaja morajo vložiti ali odposlati pismene ponudbe na naslov »Komunalni sklad občine Radgona« v zapečatenih kuvertah najpozneje do 30. septembra 1964.

8. Ponudbe ne bodo upoštevane:

- če ne bodo vložene v pismeni obliki in v določenem roku in
- če ne bo ponudbi priloženo potrjeno o vplačani varščini oziroma varščini.

9. Ponudnik lahko zraven parcele, za katero reflektira, navede v ponudbi še drugo parcelo, na katero se podrejeno nanaša njegova ponudba.

10. Za najugodnejšega ponudnika bo smatran tisti ponudnik, ki bo plačal višji prispevek investitorja, oziroma oni, ki bo plačal prispevek v krajšem roku, če gre za enak prispevek — znesek.

11. Vsi ponudniki bodo o izidu natečaja obveščeni pisмено.

Vse informacije v zvezi z javnim natečajem in ostalem je mogoče dobiti v pisarni Komunalnega sklada občine Radgona v sobi št. 29/II vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 11. ure.

Radgona, dne 15. septembra 1964.

Predsednik UO komunalnega sklada:
Jože Hrastelj l. r.

Tak je najpogostejši motiv v teh dneh. Trava je, paše tudi dovolj, toda mladih pastirjev ni. Mladi so odšli v mesta, zato pa je pastirjevanje ostalo starejšim.

o, da mu je dal
ovor oni prija-
odgovoril: »Tem
ti celo tvornico
molčali krivice!«

o daleč prešli o-
mo slikali nevz-
v Sloveniji. Za-
obračunavanjem
v delovnega ljud-
vanjem vseh, ki
li proti ljudstvu,
jnikov do mini-
armarjev v Sobo-
titarja in Benka
, vseh tistih, ki
i, izkoriščali to
polnoma upravi-
lankar v članku
litični položaj:«
se je v Jugosla-
remenil, da ljud-
zahtevajo poli-
da se vlada na-
nati in ne more
»četovsko« brez
... Slovenskim
ostane nič dru-
vera vase in boj
v slovenskega na-
širokih delovnih

Toda tako so
judje, pa naj so
hajali iz Sloven-
jele Krajine, Tric-
— od koder
ista vera in pov-
est, da se je tre-
piti. Spominjam
opisov, ki so na-
rili o revoluciji,

o tem, da je treba z vsem obračunati in ustvariti novo oblast. Ti seveda niso izšli v Ljudski pravici. Rokopisi pa so se mi izgubili. Toda že to, kar je v Ljudski pravici, dovolj nazorno priča, kako so slovenske delovne množice bile razgibane v tistih letih, kako je Partija segla v sleherni kot slovenske zemlje, kako je zavestno, korak za korakom pripravljala vse tisto, kar je potem sledilo: Partija je že davno prej, kakor je prišla okupacija zrevolucionirala in zmobilizirala ljudske množice in jih pripravila za odločilno borbo in za revolucijo. V Ljudski pravici se od vsega početka manifestira trdna zveza med delavci in kmeti. O tej zvezi pišejo delavci, o tej zvezi pišejo kmetje: nikdar delavci ne govorijo samo o sebi, nikdar kmetje ne obidejo delavcev. Pojem »delovno ljudstvo« je obojimi izraz za revolucionarne, nove ljudi.

Na koncu leta 1934 je nekdo upravičeno napisal v uvodniku »Na pragu v 1935:« ... Ni ga več predela jugoslovanske Slovenije, kamor »Ljudska pravica« ne bi prodrla, od Prekmurja prek Slovenskih gor in Haloz, prek Pohorja do Saleške doline in do Dravograda, mimo Posavja na Dolenjsko do Bele Krajine, na Notranjsko, na Go-

renjsko do Jesenic. Kraj za krajem razodeva, da je Ljudska pravica postala povezava med delavcem in kmetom, da je vsaj malo dala možnosti izpovedim in obračunavanjem nad vsem, kar je sovražno. Hkrati pa je tudi jasno povedala, kje je bodočnost in odrešenje slovenskemu ljudstvu, npr. v uvodniku »Trbovlje...«: »Slovenski rudarski kraji so prava podoba naše dobe in današnjega gospodarstva. Hkrati so zrcalo trpljenja slovenskega ljudstva in prav zaradi tega up in nada lepše slovenske bodočnosti...«

Razkrivanje zatiralcev in izkoriščevalcev, ki se je vršilo po teh dopisih, je seveda vzbujalo pri vladajočih ne samo nejevoljo, temveč zahtevo po obračunu s takim listom. Toda treba je nekaj poudariti: da je vso to izkoriščevalsko družino navdajal strah pred tako Ljudsko pravico. Spominjam se npr. Murske Sobotice, kjer smo obračunavali s Cvetičem, Šiftarjem in Benkom, da jim, čeprav so bili vsemogočni, nikakor ni bilo vseeno, ali se jih Ljudska pravica loti ali ne. Toda zanimivo je, da v enem letu, ob tolikih dopisih, ki so se skoraj vsi ukvarjali z razkrivanjem izkoriščevalcev in zatiralcev in to imenoma, pri čemur nikakor ni

bilo mogoče voditi kontrole, ali, so dopisi verni ali ne. Ljudska pravica ni doživela niti ene tožbe. Vsega dvakrat je previdno prinesla preklje, na zahtevo seveda, ker se je izkazalo, da poročilo ni bilo natančno. Seveda, to pomeni, da protesti niso prihajali. Še danes se mi opletajo neke ti ostanke protestov ter zahtev po prekljih s svojim: »Prosim, da objavite v številki na istem mestu z istimi črkami... Ni res... itd...« Lahko si je predstavljati zadrego, v katero sem prišel, ko v dveh primerih niti nisem vedel za dopisnika, da bi ugotovil resničnost dopisov. Moral sem se spustiti z užalencem v dopisovanje, pojasnjevanje, zagotavljanje, da imam proti njemu še hušjih stvari, ki jih bom moral objaviti, če bom moral pred sodišče. Najhušje boje sem imel z nekim oskrbnikom vinogradov Benediktinškega samostana v Admontu, ki so prevažali dobro kapljico iz svojih vinogradov v Slovenskih gorah v Avstrijo. Dopisnika nisem poznal niti po imenu, oskrbnik pa v svoji užaljenosti ni hotel nič šteti o drugem, kakor da izdam dopisnika ali pa pojdem pred sodišče. Mislim, da sva stvar premlevala dobra dva meseca. Potem je bil neki učitelj z Gorenjskega, ki je za-

trjeval, da ni nikdar govoril kaj slabega o delavstvu in da mu ni vseeno, če se tako piše o njem. Prepričal sem ga, da je v neki družbi pri pijači govoril še hušje stvari in da bom, če pridem pred sodišče, to tudi dokazal. Nazadnje je pozabil na svojo zahtevo: »Ni res...«

No, vsi užalenci se niso zadovoljili s takimi zahtevami in poravnjavami. Ti niti niso pošiljali takih prekljev. Pripravljali so Ljudski pravici pogin. Zakaj tisto, kar jim v začetku ni bilo jasno in so imeli Ljudsko pravico za navaden »zakotni listič«, kakor so jo imenovali, kar naj bi si bil jaz izmislil za domače prekmurske razmere, za obračun s Kleklom in njegovo družbo, za obračun s Cvetiči, Šiftarji in drugimi, jim je postajalo od številke do številke jasnejše: da Ljudska pravica ni nikakor moj list, da je največ list slovenskega delovnega ljudstva, katerega očitno vodi Partija. Kar je nameraval ob ustanovitvi lista PK KPJ za Slovenijo, da bi v takem provincijemskem mestecu, kot je Dolnja Lendava, obšel najstrožjo cenzuro in da bi tako lista ne zatrl prehitro, se je popolnoma posrečilo. Čeprav je Ljudska pravica izhajala v Dolnji Lendavi skojo leto (od oktobra 1934 do av-

gusta 1935), je postala ne samo znana vsemu delovnemu ljudstvu v Sloveniji, postala je njegovo glasilo. Med uvodniki, političnimi pregledi ter drugimi članki, ki smo jih dobivali iz Ljubljane, ter med temi dopisi ni bistvenih razlik: povsod ista revolucionarnost, povsod ista zavest u stvarjalnosti tiste sile, ki bo nekoč pretresla slovensko zemljo in zagospodarila na tej zemlji. Dopisi, ki so jih pisali preprosti ljudje, delavci in kmetje presegajo daleč pojem dopisov, kakršne smo poznali prej in kakršne — žal — poznamo tudi danes. Dopis »Kako se hrani naše ljudstvo« in »Slovenski kmetovalec« sta že pravi študiji, ki presenečata s svojo prodornostjo, s svojim pravilnim stavljanjem vprašanja. A takih je bilo mnogo. Bili so spodbuda delovnemu človeku, da se je nad vsem globoko zamislil in da se je tudi sam lotil, da pove nekaj iz domačih razmer delavcem in kmetom. Kupi teh dopisov so romali v Veliko Polano, kjer sem takrat živel in urejeval Ljudsko pravico. Najmanj po trije dnevi, a tudi po deset jih je prišlo, mnogo preveč za štiristranski štirinajstodnevnik. Toda tudi to, kar je izšlo, danes pretresljivo nazorno prikazuje tisto dobo in po-

ložaj slovenskega delovnega človeka. Ta material je še danes enako zgorel, članki niso na svoji živosti prav nič izgubili. Spremenilo se je samo v tem, da se danes uresničuje vse tisto, o čemer je takrat slovenski delovni človek sanjal, čeprav ni docela jasno, v kar je neomajno verjel in za kar se je potem tudi boril. Iz Ljudske pravice diha z vsake strani tista revolucionarnost, ki se je do leta 1941 do kraja sprostila in zajela vso zemljo. Velika zasluga naše Partije je, da je to revolucionarnost med delovnimi množicami budila že davno prej, ne pa šele v usodnem trenutku, in da je znala najti možnosti tudi za tak list, kot je bila Ljudska pravica, že v tistih časih, da se je v njej odrazilo vse tisto, kar je živelo v slovenskem delovnem ljudstvu in da je prek Ljudske pravice vodila te množice k njegovemu pravemu cilju. Slovenski delovni človek pa je v teh dopisih manifestiral, da je dozorel za naloge, ki so ga čakale.

Nogometaši »Nafte«

SLOVENSKA CONSKA LIGA — VZHOD

Grafičar premagal Nafto

V tretjem kolu slovenske conске lige — vzhod je bilo najzanimivejše srečanje pomurskih rivalov Grafičarja in Nafta, ki pa se je proti pričakovanju končalo z zmago Grafičarja, z rezultatom 3:2 (1:0).

MADŽARSKI STRELCI V MURSKI SOBOTO

V počastitev občinskega praznika Murske Sobotе, organizira Občinski strelski odbor v Murški Soboti mednarodno strelsko tekmovanje z lokalnimi strelci občine izdelave med strelci županije. Vsi iz LR Madžarske in strelci občine Murske Sobotе in bo prvo tovrstno srečanje madžarskih in prekmurjskih strelcev. Gostujoči strelski ekipi iz sosednjih LR Madžarske bo organizator Občinski strelski odbor Murske Sobotе pripravil tudi krajši kulturni program ter organiziral obisk nekaterih krajev v Pomurju.

BOGAT PROGRAM DELA ŠSD NA SSTV

Te dni je imelo šolsko športno društvo na SSTV v Murški Soboti svoj prvi redni sestanek, na katerem so pregledali lanske letošnje uspehe ter razpravljali o programu dela za sezono 1964-65. Sklenili so, da bodo tudi v letošnjem letu najaktivnejše pogoje v najrazličnejša tekmovanja v republiškem, okrajnem in občinskem merilu, hkrati pa tudi nastopali kot organizatorji in sodniki najrazličnejših tekmovanj. Z ozirom na izkušnje iz prejšnjih let, vodstvo ŠSD na SSTV upa, da bodo pester program dela tudi v celoti uresničili.

STAJERSKA ROKOMETNA LIGA GRIZE : BELTINCI 13:28 (4:14)

V tretjem kolu stajerske rokometne lige so rokometisti Beltince gostovali v Grižah v Savinjski dolini ter zabeležili pomembno zmago. Beltinci so že v začetku silovito napadli ter prišli v vodstvo z 8:0. Šele nato so domačini dosegli prvi zadetek in se nekoliko razigrali, vendar pa nikakor niso bili kos tehničnejši in boljšim gostom, kateri bi lahko dosegli še izdatnejšo zmago. Zanimivo je tudi to, da so tokrat vsi igralci Beltince dosegali zadetke.

Beltinci: Horvat, Kovač 6, Kovačič 5, Kokalj 5, Klemenčič 3, Stevanec 6, Žižek 1, Miholič 1.

13

Takoj po kapitulaciji stare Jugoslavije je bilo Prekmurje okupirano od strani madžarske vojske. Delovanje SK Mure je za nekaj časa zamrlo. Režim madžarske okupacije pa zdaleka ni bil tako brutalen kot nemški režim na ostalem okupiranem področju Jugoslavije. Tako se je večina mladine domaćinov vključila v SK Muro in se je nogomet kmalu začel naprej igrati in razvijati vse do leta 1944, t. j. do kapitulacije Madžarske, ki so prišli na oblast nacisti in v celoti aretirali ali pa so posamezniki prenehali igrati. Iz predvojne Jugoslavije so ostali v vrstah SK Mure še naslednji nogometaši: Jadi, Kukanja, Srimf, Cagran, Dešković I., Klanjšček, Zelko, Matuš, Kološa I. Iz vrst mladinskega moštva pa so pozneje prišli Dešković II., Gorčan, Bencić in drugi. Jedro nogometnega moštva SK Mure so tako tvorili v glavnem domači igralci, od katerih pa je bila večina leta 1944 aretirana in poslana v koncentracijska taborišča. V času druge svetovne vojne je imela Murska Sobotа kvaliteto zelo dobro enajstoročico, lahko bi celo rekli najboljšo enajstoročico v času 40-letnega obstoja kluba. Toda to ni bila zasluga okupacijskih oblasti, temveč rezultat pravilne vzgoje mladega naraščanja iz leta 1939 naprej. Večina teh mladincev je v letu 1942 in 1943 prišla v prvo moštvo, ki je bilo kvalitativno tako pripravljeno in sposobno meriti se z marsikaterim najkvalitetnejšim madžarskim klubom.

Med aktivnimi člani športnega kluba Mura, ki so se udeleževali bodisi v nogometni, plavalni ali ostalih sekcijah, so bili tudi organizatorji OF in so kot taki bili odpeljani v koncentracijska taborišča, kjer so umrli ali bili že prej usmrčeni. Kot prva žrtev okupacije je bil Cvetko, za katerega vemo, da je bil eden izmed najboljših igralcev SK Mure ter Kardos, aktiven nogometaš SK Mure. To sta bila člana SK Mure, ki sta bila usmrčena že leta 1941. Nadaljnji sodelavci OF so bili Slavko

Tekma je bila izredno zanimiva, borbena in hitra ter razburljiva. Po začetnih obojestranskih napadih si je prvi ustvaril priložnost za gol Grafičar že v 30. minuti igre, ko se je Bažika sam prebil do vratarja Farkaša, vendar je streljal mimo gola. Samo nekaj minut kasneje je Madžar pobegnil po desnem krilu, vratar Farkaš pa slabo ocenil pot do žoge in že je bilo 1:0 za Grafičarja. Nato je tudi Nafta odgovorila s protinapadi, ki pa niso prinesli uspeha in tako se je prvi polčas končal s prednostjo Grafičarja.

POMURSKA NOGOMETNA LIGA VISOKI ZMAGI VERZEJA IN GRADBENIKA

V petem kolu pomurske nogometne lige sta presenetili z visokima zmagama v gosteh ekipi Verzeja in Gradbenika. Veržej je slavil visoko zmago v Salovcih, Gradbenik pa v Bogojini. Beltinci so zanesljivo zmagali v Dobrovniku z domačo Brazdo in si popravili slab start na tabeli. Srečanje med Turniščem in Puščo se je končalo brez borbe s 3:0 za Turnišče, ker ekipa Pušče ni nastopila. Srečanje med Bakovci in Pučinci pa je bilo pri stanju 3:1 za Bakovce prekinjeno, ker je nedisciplinirano obnovo vdrlo na igrišče. Tekma med Soboto B in Radgono pa je bila preložena.

Rezultati V. kola:
Turnišče : Pušča 3:0
Bogojina : Gradbenik 0:6
Brazda : Beltinci 1:3
Bakovci : Pučinci 3:1
Salovci : Veržej 0:7

POMURSKA MLADINSKA LIGA NAFTA V VODSTVU

V petem kolu pomurske mladinske nogometne lige je bila odigrana še ena tekma in sicer med Grafičarjem in Nafto. Z boljšo igro so zmagovalci gostje iz Lendave z rezultatom 5:3 ter vodijo na tabeli.

VISOK PORAZ OBČINSKEGA PRVAKA

Minulo nedeljo se je pričelo pokalno tekmovanje v občinski nogometni ligi Lendava. Tekmovanje se odvijata na ta način, da se nasproti nika srečata doma in v gosteh ter se zmagovalci iz obeh srečanj uvrstijo v nadaljnje tekmovanje. V prvem kolu vsekakor najbolj preseneča visok poraz občinskega prvaka Olimpije iz Dolge vasi v Dolini. Preseneča pa tudi zmaga Graničarja v Lendavi nad Himojem.

Rezultati I. kola:
Zvezda : Olimpija 6:0
Himo : Graničar 0:3
Svoboda : Mladost 1:1

Jandl, ki je bil večkrat med okupacijo aretirani, leta 1943 pa odpeljan v zapore. Poleg njega so bili kasneje aretirani še Cagran, Dešković I. in Dešković II., Vadnal in drugi. V športnem klubu Mura je bilo tudi več naprednih mladincev, ki so bili kot simpatizerji OF preganjani. Med temi so bili: Mesarič, Tručel, Serbec, Rusanov, Hradil, Ferjan itd. Tako je bilo v SK Mura precej naprednih Slovencev, ki so se za čas okupacije aktivno vključili med simpatizerje in organizatorje OF ter kot taki bili usmrčeni ali umrli v koncentracijskem taborišču ali pa se po srečnem naključju po končani vojni vrnili živi, toda izmučeni iz zaporov in taborišč. Prav tako ne smemo prezreti dejstva, da je bilo v času okupacije v moštvu SK Mure vedno slišati slovensko besedo in slovensko pesem vespoved na Madžarskem in da je bilo prav zaradi tega več izpadov od strani madžarskih gledalcev, ki so naše nogometaše imenovali za partizane. (Nadaljevanje prihodnjic)

Moštvo SK Lendave leta 1937

SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA:

Sobota : Železničar 2:2 (0:1)

V prvenstveni tekmi četrtega kola SNL sta se moštvi Sobotе in Železničarja iz Maribora razšli z neodločenim rezultatom 2:2 (0:1). Po slabem startu Sobotе, je bilo pričakovati, da bo moštvo tokrat vendarle doseglo prvi dve točki proti Železničarju.

Toda neučinkovit napad in pa nesigurna obramba Sobotе, sta bili vzrok, da je doma ostala samo ena točka. Sama tekma je imela dva skoraj povsem različna polčasa. V prvem polčasu so bili gostje v rahli terenski premoči in

imeli več zrelih priložnosti za gol, od katerih pa so samo eno realizirali, ko je Frangež izkoristil nepazljivost obrambe Sobotе in iz neposredne bližine dosegel vodstvo.

V drugem polčasu je prevzela pobudo Sobotа ter bila terensko nadmočna. V tem delu je neprestano oblegala vrata Železničarja in si ustvarila številne stooštotne priložnosti za gol, katere pa nespreni napadalc niso znali izkoristiti. Sobotа je rezultat izenačila v 60. minuti preko Maučeca, samo 7 minut kasneje pa je isti igralec dosegel drugi gol za Soboto. Ko je bil 15 minut pred koncem tekme pri vodstvu Sobotе izključen iz igre igralec Železničarja Podbrščak, je vsakdo pričakoval, da bo Sobotа rezultat povečala. Toda zopet se je ponovila napaka prejšnje nedelje. Iz prostega strela so gostje nepričakovano rezultat izena-

OKRAJNA ROKOMETNA LIGA — VZHOD

Trije še neporaženi

Tretje kolo okrajne rokometne lige — vzhod ni prineslo posebnih presenečenj. Rokometisti Radgone so v derbi srečanju z Radenci zabeležili svojo prvo zmago. V vseh ostalih treh srečanjih so zmagovalci gostje, od katerih vendarle nekoliko preseneča poraz Kroga od Velike Nedelje, ki je tako zabeležila že tretjo zaporedno zmago in je skupaj z ESS in Lendavo, ki sta premagali Ljutomer oz. roma Mladina še vedno neporaženo moštvo. Čeprav je poteklo šele tretje kolo, je vendarle ugotoviti, da se bosta za naslov prvaka potegovali moštvi ESS in Lendave, ki sta, kakor izgleda, najboljše pripravljene. Trenutni podvig Velike Nedelje pa je bil dosegel le zaradi slabših nasprotnikov, čeprav s tem ne gre podcenjevati rokometista Velike Nedelje.

Rezultati III. kola:
Mladinec : Lendava 28:31
Krog : V. Nedelja 9:18
Ljutomer : ESS 22:30
Radgona : Radenci 31:18
Tablica

OBČINSKA PIONIRSKA LIGA LENDAVA PIONIRJI NAFTE OBČINSKI PRVAK

Končano je bilo prvenstvo v občinski pionirski nogometni ligi Lendava, kjer je nastopalo skupno sedem enajstoroč. Samo tekmovanje je bilo zelo zanimivo, saj so bila moštva precej izenačena, razen zmagovalca, pionirjev Nafta, ki so bili za razred boljši od ostalih in zasluženo zmagali. Za ostalimi sta nekoliko zaostali le ekipi Graničarja in Zvezde, ki sta prstali na dnu tabele. Sicer pa uspešno izvedena občinska pionirska nogometna liga Lendava pomeni zopet korak naprej pri nadaljnjem razvoju nogometa v občini Lendava, za kar gre tudi priznanje strokovnemu odboru za nogomet pri Občinski zvezi za telesno kulturo v Lendavi.

Končna tabela:
Nafta 12 12 0 0 68:2 24
Mladost 12 6 2 4 15:17 14
Svoboda 12 5 3 4 15:8 13
Olimpija 12 5 2 5 17:19 12
Petišovci 12 5 1 6 17:25 11
Graničar 12 2 1 9 7:27 5
Zvezda 12 1 1 10 8:49 3

POMURSKA KOSARKARSKA LIGA PUCONCI ALI SOBOTA?

V minulih dneh je bilo odigrano 7. in 8. kolo pomurske kosarkarske lige, ki pa ni prineslo presenečenj. Kandidata za prvo mesto Pucunci in Sobotа sta zanesljivo premagala svoje nasprotnike ter še naprej ostala tesno drug ob drugem. Položaj pa bo jasen že v naslednjem kolu, ko se bosta medseboj pomerila in odločila, kdo je trenutno boljši in komu bo pripadel najvišji naslov. Kot je že znano, je moštvo Lendave odstopilo od nadaljnjega tekmovanja in se srečanja registrirajo z 20:0 brez borbe, posebej še, ker je bilo moštvo Grafičarja domačin.

Rezultati:
Lendava : Pucunci 0:20
Grafičar : Radenci 0:20
Sobotа : Rakičan 68:37

OBČINSKA ROKOMETNA LIGA — CLANICE KATASTROFA MURE

V drugem kolu občinske rokometne lige za članice najbolj preseneča poraz Beltince od Sloge ter katastrofa Mure od ESS. Preseneča tudi visoka zmaga SŽD nad Elanom, medtem ko je bila zmaga Kroga nad Rakičanom pričakovana.

Rezultati II. kola:
ESS : Mura 26:0
SŽD : Elan 9:2
Beltinci : Sloge 6:7
Rakičan : Krog 6:14

Na tabeli vodi ESS pred Krogom, obe imata po 4 točke. Sledijo SŽD 3, Elan in Sloge po 2, Beltinci 1 ter Mura brez točke.

ZARADI PREVELIKE HITROSTI NI MOGEL IZVOZITI OVINKA

Dne 20. 9. 1964 ob 10.05 uri se je pripetila težka prometna nesreča na cesti II. reda na relaciji Rakičan —

čili in odnesli dragoceno točko iz M. Sobotе. Tekmo je sodil Golež iz Celja. Prihodnjo nedeljo igra Sobotа v Novi Gorici.

Sobotа: Vrdjuka, Rantaša, Martinuzi, Puškarič, Perša, Šarotar, Tkalec, Sečko, Kološa, (Horvat), Maučec in Milošević.

Sobota : Železničar 3:2 (3:2)

V prvenstveni tekmi SML je moštvo Sobotе premagalo Železničarja iz Maribora z rezultatom 3:2. Rezultat je bil dosežen že v prvem polčasu. Mladinci Sobotе so namreč začeli forsirati oster tempo igre in prišli v vodstvo 3:0. Toda nepazljivost obrambe in gostje so znižali nekaj minut pred koncem prvega polčasa na 3:2. V drugem polčasu je bilo na obeh straneh nekaj priložnosti za gol, vendar do spremembe rezultata ni prišlo. Za Soboto sta bila uspešna Opec 2 ter Kerčmar. Sodil je Bolkovič iz

NEDELJA, 27. SEPTEMBRA

8.00 Mladinska radijska igra, Wilis Hall: Vladarjeva kopel; 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 1.; 10.00 Se pomnite, tovariši... Andrija Koprivica: Najstarejši partizan in njegove srečanja; 10.30 Pesni borbe in dela; 11.40 Nedeljska reportaža; 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II.; 13.30 Za našo vas; 15.05 »Danes popoldne«; 20.00 Leo Delibes: Coppelia; 20.50 Sportna poročila; 21.00 Glasba ne pozna meja; 22.10 Godala v noči.

PONEDELJEK, 28. SEPTEMBER

8.05 V dvo in tričetrtinskem taktu; 8.25 Madžarska in bolgarska zabavna glasba; 8.55 Za mlade radovedne; Obisk na gradbišču; 10.35 Naš podlistek — Djalbala; Delhi — odprto mesto — I. 11.15 Pozor, nimaš prednosti!; 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Nada Puppis: Krava naj oteli vsako leto; 16.00 Vsa dan za vas; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu; 18.10 Zvočni razgledi — japonska in holandska zabavna glasba; 20.00 Revija slovenskih izvajalcev zabavne glasbe; 22.10 S popevkami po svetu.

TOREK, 29. SEPTEMBRA

8.05 Jugoslovanski pevci popevke; 8.30 Slovenske narodne; 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo. Preverjanje znanja iz pravopisa; 10.15 Z opernim pevci po svetu; 11.15 Pozor, nimaš prednosti!; 12.15 Kmetijski nasveti. Ing. Dušan Terčelj: Letošnja trgatve; 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo. Spartak; 16.00 Vsa dan za vas; 17.05 Poletni sprehodi z orkestri zabavne glasbe; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu; 18.10 Koncert po željah poslušalcev; 20.20 Radijska igra; Ephraim: Blumilchov prekop; 21.31 Zvočna panorama.

SREDA, 30. SEPTEMBRA

8.05 Plesni orkester Alfred Hause; 8.25 Ena Haydnovih simfonij; 8.55 Pisan cvet pravilic in zgodbi; Ta črni ljubi Peter; 9.10 Slovenski pevci zabavne glasbe; 10.15 V tričetrtinskem taktu; 10.30 Človek in zdravje; 11.15 Pozor, nimaš prednosti!; 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Jože Rihar: Zanimovanje čebel; 16.00 Vsa dan za vas; 18.00 Aktualnosti doma in v svetu; 18.10 Iz fonoteke radja Koper; 18.45 Kulturna transverzala; 20.00 Iz naših studijev; 20.35—22.40 Georges Bizet: Lovci biserov, opera v treh dejanjih;

ČETRTEK, 1. OKTOBRA

8.05 Poje slovenski oktet; 8.25 Romunska in poljska zabavna glasba; 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo; Spartak; 9.25 »Veseli pozdravi«; 11.15 Pozor, nimaš prednosti!; 12.15 Kmetijski nasveti — Mag. J. Janez Kromar: O naših gobah; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.00 Vsa dan za vas; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu; 18.10 Turistična oddaja; 20.00 Četrtni večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Večer umetniške besede, Nada Gabrijeličeva; 22.10 Plesna glasba.

PETEK, 2. OKTOBRA

8.05 Majhni zabavni ansambli; 8.55 Pionirski tednik; 9.25 Slovenski pevci zabavnih melodij; 10.35 Naš podlistek — L. Santucci: Vizije redovnice, Gesomina; 11.15 Pozar, nimaš prednosti!; 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Tone Zarošnik: Razvoj vinogradništva na kmetijskem kombinatu Jeruzalem — Ormož; 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; Samarog in lev; 16.00 Vsa dan za vas; 17.05 Poletni sprehodi s pevci zabavne glasbe; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.10 Plesna glasba.

SOBOTA, 3. OKTOBRA

8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev); Samarog in lev; 9.45 Zabavna glasba Sovjetske zveze; 10.15 Moderni plesni ritmi z majhnimi zabavnimi ansambli; 11.15 Pozor, nimaš prednosti!; 12.15 Kmetijski nasveti — Prof. Edi Senegačnik: Med naša vsakdanja hrana; 16.00 Vsa dan za vas; 17.05 Gremo v kino; 17.35 Pesmi in plesi narodov Jugoslavije; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu; 18.45 Novo v znanosti; 20.30 Sobotni večer v naših krajih; 21.15 Plesna glasba; 22.10 Oddaja za naše izseljence.

Radio Murska Sobotа

Nedelja 27. septembra

6.00 — 11.30 Prenos sporeda RTV Ljubljana; 11.30 — 12.00 Na valu 202; 12.00 — 12.45 Domača poročila »V nedeljo popoldne« (naš nedeljski intervju, aktualnosti, vedro kramljanje); 12.45 — 13.30 Oddaja v madžarskem jeziku; 13.30 — 14.15 Prenos sporeda RTV Ljubljana; 14.15 — 15.00 Zeleli ste — poslušajte; 15.00 — 23.05 Prenos sporeda RTV Ljubljana.

Torek, 29. septembra

15.00 — 17.00 Prenos sporeda RTV Ljubljana; 17.00 — 17.15 Domača poročila, športne vesti, kronika; 17.15 — 17.25 Obvestila, zabavna glasba, vmes reklame; 17.25 — 17.30 Aktualnosti in novice iz kolektivov; 17.30 — 17.40 Narodne domače — za prijetno torkovo popoldne; 17.40 — 18.00 Oddaja v madžarskem jeziku; 18.00 — 23.05 Prenos sporeda RTV Ljubljana.

Petek, 2. oktobra

15.00 — 17.00 Prenos sporeda RTV Ljubljana; 17.00 — 17.15 Domača poročila, kronika; 17.15 — 17.30 Aktualnosti in novice iz kolektivov; 17.30 — 17.40 Narodne domače — za vmes popevke in domače melodije; 17.40 — 18.00 Oda v madžarskem jeziku; 18.00 — 23.05 Prenos sporeda RTV Ljubljana.

— dečka, Horvat Olga iz Pinc — dečka, Kuzma Marija iz Petišovca — deklico, Soštarec Terezija iz Pucovca — deklico, Lukač Terezija iz Gradišča — dečka, Vajns Ivana iz Police — deklico, Lovenjak Frida iz Poznanovca — deklico.

POROKE

Poročili so se: Drvarič Dezider uslužbenec iz Brezovca in Contala Rozalija (Marija) uslužbenka iz Kranja; Kodila Ludvik, benkar iz Murske Sobotе in Legenčič Sonja, šivilja iz Murske Sobotе.

SMRTI

Umrli so: Kramar Avgust, upokojenec iz Murske Sobotе — star 58 let, Peterka Nikolaj, delavec iz M. Sobotе — star 52 let.

DPD „SVOBODA“ M. Sobota: občni zbor

Upravni odbor DELAVSKO-PROSVETNEGA DRUŠTVA »SVOBODA« MURSKA SOBOTA vabi svoje člane in ostale občane, ki se zanimajo za delovanje na kulturno-prosvetnem področju na

DRUŠTVENI OBČNI ZBOR

ki bo v torek, 29. sept. 1964 ob 19. uri v društvenih prostorih v soboškem gradu.

Na dnevnem redu bodo volitve organov zbora, poročila društvenih organov, razprava in volitve novega upravnega odbora društva.

Vljudno vabljeni!

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 25. septembra — Uroš Sobota, 26. septembra — Justina Nedelja, 27. septembra — Kozma Ponedeljek, 28. sept. — Venčeslav Torek, 29. septembra — Mihael Sreda, 30. septembra — Jelka Četrtek, 1. oktobra — Julija

dežurna služba

ZDRAVSTVENI DOM M. SOBOTA
25. septembra dr. Vlajeja
26. septembra dr. Gruškovnjak
27. septembra dr. Gruškovnjak
28. septembra dr. Gregorčeva
29. septembra dr. Vlajeja
30. septembra dr. Rousova
1. oktobra dr. Lopert

KINO

MURSKA SOBOTA 25. in 27. septembra italijansko-francoski španski barvni kinemaskopski film: »MADAME SANS GENE«.
28. in 29. septembra zahodnonemški film: »GÖRINGOV SOSOLEC«.
30. septembra in 1. oktobra švedski barvni film: »ALI SO SE ANGELČKI«.
LENDAVA 24. in 25. septembra ameriški kinemaskopski vester film: »SEVER-SEVEROZAHOD«.
29. in 30. septembra francoski zabavni film: »ESTERINA«.
SLATINA RADENCI 26. in 27. septembra francoski film: »USODA NA VRITU«.
1. oktobra ruski film: »CLOVESKA USODA«.
LJUTOMER 26. in 27. septembra ameriški barvni film: »DOZIVLJAJI LETA«.
30. septembra in 1. oktobra ameriški barvni western film: »DVOBOJ NA SONCU«.
KRIZEVCI pri Ljutomeru 26. in 27. septembra italijanski kriminalni film: »KAM S TRUPLJOM«.
APACE 26. in 27. septembra film: »ZALJUBLJENI DETEKTIVI«.
VERZEJ 26. in 27. septembra angleški kinemaskopski barvni film: »OBTOŽENI STE OSCAR VILDE«.
BUČKOVIČ 27. septembra romunski film: »NA VALOVIH DONAVE«.
BELTINCI 26. in 27. septembra švedski film: POLETJE Z MONIKO.
CRENSOVCI 26. in 27. septembra ameriški barvni kinemaskopski film: »DREVO ŽIVLJENJA«.
ČALOVCI 26. in 27. septembra angleški film: »OLIVER TWIST«.

PRODAM

LES, tesan, za kompletno ostrešje, v izmeri 12 x 9 m, prodam. Naslov v upravi lista. M-735
HISO, stanovanjsko, ugodno prodam. Puconci 68. M-702
MOTORNO KOLO, NSU-Maxi, lanski letnik, ugodno prodam. Samo resne ponudbe na naslov: Mirko Kordež, Stroča vas 4, p. Ljutomer. M-719
GROZDJE ugodno prodam. Ciril Metodova 14, M. Sobota. M-720
12 AROV MLADEGA VINOGRADA s pridelkom nujno prodam v Lendavskih gorah. Partizanska 111, Lendava. M-722
STROJ za sadje ugodno prodam. Franc Car, Poznanovci 22, p. Bodonci. M-723
OTROŠKO POSTELJO in harmoniko prodam. Petkovič, šivilja, Lendavska ul., Murska Sobota. M-725

posredovalec želja

IZ SYDNEYA

Iz daljnega Sydneya, prelepega romantičnega mesta petega kontinenta — Avstralije smo prejeli lepo barvno razglednico s tremi željami našega izseljenca Antona Mencigarja.

— Pozdravlja svojo staro domovino, sorodnike, prijatelje in znanje, skratka: vse njene dobre ljudi.

Tej želji smo rade volje ustregli.

— Želi, da bi objavili v našem listu prelepo barvno razglednico, katero nam je poslal.

Tej njegovi želji žal nismo mogli ustreči iz tehničnih razlogov, ker je kliširanje barvnih slik pri obstoječi tehniki zaenkrat še nemogoče.

— In še eno željo nam je zaupal, katero tudi posredujemo bralcem. Išče namreč dekleta iz domovine v starosti od 16 let naprej. Fotografije so zelo zaželjene!

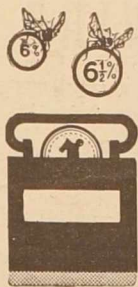
Oglasite se na naslov: Anton Mencigar, 235 The Boulevarde Miranda Sydney N. S. W., Australia. Lahko kar z avionsko pošto!

Kiosk v prodaji

Tobačna tovarna Ljubljana, POSLOVNA ENOTA MURSKA SOBOTA prodaja naslednje osnovno sredstvo:

— en KIOSK NA TITTOVI CESTI V M. SOBOTO

Informacije v upravi Skladišča »Tobak« v Murski Soboti, Zvezna 12.

KOMUNALNA BANKA MURSKA SOBOTA

VLAGATELJI!

Ob letošnjem svetovnem Dnevu varčevanja pripravljamo za vas posebno presenečenje — žrebanje nagradnih vlog.

Zato se že danes uvrstite med naše vlagatelje!

Vabijo nova sodelavca

POSLOVNO ZDRUŽENJE KMETIJSKIH PROIZVAJALCEV IN PREDELOVALNE INDUSTRIJE V MURSKI SOBOTI razpisuje naslednja delovna mesta:

1. KOMERCIJALNEGA KORESPONDENTA (ke)

2. ADMINISTRATORJA (ke)

Pogoji: ustrezna strokovna izobrazba in večletna praksa na enakih delovnih mestih.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Prošnje poslati do 1. oktobra 1964 Poslovnemu združenju v M. Soboti.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Obrat za kmetijstvo Rakičan: novi sodelavci

Komisija za delovna razmerja pri Kmetijsko-industrijskem kombinatu »Pomurka« — OBRATU ZA KMETIJSTVO RAKIČAN razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

- enega veterinarskega tehnika
- enega kmetijskega strokovnjaka (za svinjerejo)
- dveh kmetijskih tehnikov

Pogoji: pod b) višja šola z 1-letno prakso ali kmetijski tehnik s 3-letno prakso.

Nastop službe je možen takoj.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

OBRAT ZA KMETIJSTVO RAKIČAN

ELEKTRICNI KUHALNIK na dve plošči in dve otroški postelji prodam. Ladislav Zavec, Stefana Kovača 17, Murska Sobota.

SOBE

OPREMLJENO SOBO oddam solidnemu moškemu. Borovnjakova 12, M. Sobota. M-728

SOBO, opremljeno, oddam dvema djakinjama. Kidričeva 34, M. Sobota. M-734

NEOPREMLJENO SOBO ali garsonjero išče mlad inteligent. v M. Soboti. Plača dobro. Ponudbe poslati na upravo lista. M-742

agencija

Razpolagamo z večjim številom tovornih avtomobilov TAM 3000, poltovornih fiatov 615, kombijev, traktorjev Steuer in Ferguson s priklojčki, osebnih avtomobilov raznih vrst, motornih koles in mopedov. Cene so ugodne — izredna prilagodnost za kupce-zasebnike! Vse informacije dobite na Realitetni agenciji v Murski Soboti, Kocljeva 16 ali po telefonu štev. 21-139.

Razpis

Komisija za sprejem in odpovedi delavcev in uslužbencev VETERINARSKE POSTAJE V MURSKI SOBOTI razpisuje delovno mesto

VETERINARSKEGA TEHNIKA

Pogoj: dokončana srednja veterinarska šola z diplomo.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

KIK „POMURKA“:

prodaja osnovnega sredstva

Kmetijsko-industrijski kombinat »Pomurka« — OBRAT ZA KOOPERACIJO — KZ MURSKA SOBOTA prodaja naslednje osnovno sredstvo:

— 1 STANOVANJSKO IN GOSPODARSKO POSLOPE V PEČAROVCIH

Navedeno osnovno sredstvo bo prodano na javni licitaciji v nedeljo, 27. septembra ob 9. uri v Pečarovcih.

zaposlitve

»AGROSERVIS« MURSKA SOBOTA sprejme takoj v uk vajence za naslednje poklicne stroke:

- strojni ključavničar
- avtoklepar
- voznik ličar
- avtokaroserist

Pogoj: uspešno končana osemletka in stanovanje v Murski Soboti ali najbližji okolici.

Stanovanje in hrano

NUDIM ZA POMOČ V GOSPODINSTVU. VSE OSTALO PO DOGOVORU. NASTOP SLUŽBE TAKOJ. Pismene ponudbe pošljite na naslov: Menart, Karlovska cesta 11, Ljubljana. M-727

GOSPODINSTVO POMOČNICO, lahko tudi začelnica, sprejemem. Ulica 17. oktobra, št. 1, M. Sobota. M-726

GOSPODINSTVO POMOČNICO sprejemem k štirčlanski družini. Vprašati v Lekarni Murska Sobota, v dopoldanskih urah. M-724

DEKLE sprejemem takoj za varstvo otroka. Kneževič, Kidričeva ul., blok ABC, Murska Sobota. M-734

GOSPODINSTVO POMOČNICO s takojšnjim ali čimprejšnjim nastopom službe sprejemem. Vsa oskrba v hiši. Plača dobra in po dogovoru. Starost ni važna. V poštev pridejo osebe od 16 do 50 let. Javiti na naslov: Jožica Kokolj, Ulica 15. maja štev. 1, Koper. M-738

FANTA, od 15 do 18 let starega, sprejemem v službo. Hrana in stanovanje preskrbljena. Plača po dogovoru. Julij Hübl, Pekarna, Grad v Prekmurju. M-743

izgubljeno

ROČNO URO sem izgubil od Severjeve do konca Mikloša Kuzmiča ulice. Poštenega najditelja prosim, da jo vrne proti nagradi v Mizarstvu »Ledava«, Murska Sobota. M-729

KZ Grad: direktor

Razpisna komisija za izvedbo razpisa mesta direktorja V KMETIJSKI ZADRUGI GRAD razpisuje na osnovi 78. člena Temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah (Ur. list SFRJ št. 15/64) mesto

DIREKTORJA KMETIJSKE ZADRUGE GRAD

Razpisni pogoji so:

Diplomirani kmetijski inženir, kmetijski inženir, kmetijski tehnik ali enaka kvalifikacija ustreznih ekonomskih poklicev z najmanj 3-letno prakso na katerem koli delovnem mestu v kmetijski organizaciji.

Prošnje z ustreznimi dokazili in življenjepisom lahko vložite do 10. oktobra 1964 pri Kmetijski zadrugi Grad.

Clani razpisne komisije: ing. Edvard Perhavec, Alojz Marič, Ernest Olas, Bela Šiftar, Jože Đani in Karel Klement.

Dva referenta vabijo

KOMUNALNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE MURSKA SOBOTA razpisuje naslednja delovna mesta:

1) DELOVNO MESTO REFERENTA ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE KMETOV za čas od 1. oktobra 1964 do 1. oktobra 1965 pri Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje Murska Sobota

2) DELOVNO MESTO REFERENTA ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE pri podružnici v Lendavi

Pogoji: za obe delovni mesti je zahtevana dokončana ekonomska srednja šola ali druga ustrežna izobrazba.

Osebnih dohodkov delavcev Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Murska Sobota.

Pismene prijave, kolkovane s 50 din, z dokazili o strokovni izobrazbi pošljite Komunalnemu zavodu za socialno zavarovanje Murska Sobota.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Razpisna komisija
KOMUNALNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE M. SOBOTA

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi in prerani izgubi našega moža, očeta, brata, strica in dedeka

NIKOLAJA PETERKE

IZ MURSKÉ SOBOTE

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so nam v naši žalosti prvi stali ob strani in z nami sočustvovali. Prisrčno se zahvaljujemo vsem njegovim prijateljem, sodelavcem in znancem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti ter mu darovali številne vence in cvetje. Posebna zahvala Tovarni mesnih izdelkov M. Sobota, Tovarni perila »Mura«, Komunalnemu podjetju M. Sobota, duhovščini, pevskemu zboru, govorniku tov. Merklinu in častni straži.

Murska Sobota, 18. septembra 1964.

Zalujoča Zena Uršula, sinova Franci in Jože, hčerka Katica, brata Feri in Ivan z družino in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Vsem, ki so nam ob nenadni smrti našega preljubega očka in tasta

AVGUSTA KRAMARJA

iz Murske Sobote

stali ob strani, nas tolažili in nam izrazili številna sožalja, vsem, ki so se v tako lepem številu poslovili od njega na zadnji poti in mu darovali prelepe vence, prisrčna zahvala.

Prisrčno se zahvaljujemo vsem zdravnikom in strežnemu osebju Splošne bolnišnice v Murski Soboti, prijateljem in znancem.

Murska Sobota, 18. septembra 1964.

Zalujoči: hči Jožica in zet Stefan

»TOMOS«-SERVIS V M. SOBOTI

Tovarna »Tomos« je odprla pri našem podjetju servis za mopede — na dvorišču prodajalne »Opremotehna« na Titovi ulici, poleg glasbene šole.

Kvalitetni servisni pregledi mopedov »Tomos« Servis »Tomas« se vam toplo priporoča in vam želi srečno vožnjo!

Nenavadni strahovi

Ves slučaj se je začel takrat, ko je Ljubica Lenard v Podravske Slatine odpotovala in pustila v hiši na robu vasi tri deklice: enajstletno Dragico, otroka brez staršev, ki ji je bil dan v varstvo, svojo hčerko Anico in njeno prijateljico. Sredi noči so se nenadoma vežna vrata strahotno zatresla, otroci so poskakali s postelje in začeli kričati.

Razburjeni sosedje so pohiteli, da vidijo, kaj se dogaja. Toda vse je bilo mirno. Pomirili so otroke, jim obljubili, da bodo drugi dan pogledali, kaj je bilo to, in odšli. Toda komaj so otroci zadremali, se je ropot ponovil.

Ena sosedja je tiho rekla: »Jasno, to je duh Ljubičinega prvega moža, ki je zvedel, da se hoče drugi poročiti in je ljubosumen.«

Naslednjega dne zvečer se je okrog hiše zbralo nad sto ljudi in razpravljalo o tem, kaj bi to naj bilo. Večina žensk je verovala v duhove, nekateri so pa menili, da je to mogoče izbruh podzemljiskega plina ali napake v električni napeljavi.

Zvečer je med ljudi sedel tudi miličnik. Vse je bilo tiho in ljudje so upali, da bo tako tudi ostalo. Toda okrog devete ure so vsi skočili: močno je zažvenketalo in vrata hiše so se strahovito zatresla.

Najpogumnejši so stopili v hišo in v kuhinji našli malo Dragico, ki je sedela in šklepetala z zobmi. »Spala sem,« je rekla, »potem me je pa prebudil ropot.«

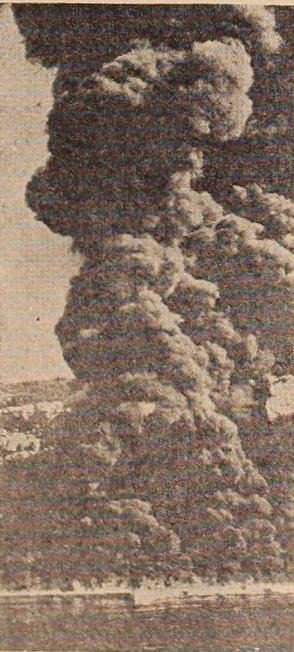
Zjutraj so ženske iz cerkve prinesle blagoslovljeno vodo in z njo poškropile vso hišo. To bo pomagalo, so trdile. Ko se je Ljubica Lenard vrnila, je našla hišo obkoljeno od radovednežev.

Trije pogumni moški so se odločili, da bodo noč preželi v hiši. Pri roki so seveda imeli sekire. Hoteli so pričakati duhove. Z njimi je ostala tudi Dragica, ki je trdila, da se ne boji strahov. Okrog hiše pa so vsak kotiček zasedli radovedneži. Nenadoma je zopet zažvenketalo steklo in začelo ropotati. Ljudje so se kričali, bežali, grozili s sekirami, žene pa so se križale.

Končno je vso zadevo vzel v roke namestnik komandira postaje Ljudske milice. Ves dan je zaslíševal sosedje in stanovalce, končno so vsi odšli.

VINO V KONZERVU

V Parizu so se pred kratkim pojavile konzerve, v katerih pa je vino. Ljubitelji dobre kapljice smatrajo to za onečastjanje te pijače, čeprav je znano, da vino v konzervi ne bo dobilo drugega okusa.

Iz pekla plamena in vročine je prišel počrnel čoln.

razen — Dragice. Njej pa je nenadoma mirno rekel: »Povej, Dragica, kako si napravila ta ropot?«

Mala Dragica dolgo ni hotela nič reči, končno pa je potem, ko ji je uslužbenka socialnega skrbstva obljubila nove čevlje, le začela pripovedovati, da jo je razjezila Anica, hčerka Ljubice, in jo je hotela prestrašiti. Ko pa je videla, da se zbirajo ljudje, pa je s straševanjem še nadaljevala. Kasneje pa se ji je vse skupaj zdelo tudi zelo zabavno, zlasti še, ko so ženske z blagoslovljeno vodo preganjale duhove iz hiše.

Petkratni morilec v planinah

V Žunjskih gorah blizu Tutina se že dva meseca skriva petkratni morilec Hazir Numanović. Koncem julija so ga pustili iz vojaške enote na petdnevni dopust, ker je v svoji prošnji navedel, da so mu starši bolni. Toda petega dne se ni vrnil, pač pa je šestega dne po prihodu na dopust odšel v sosednjo vas Čašić Dolac k hiši Iše Ramovića. Vas je bila že v temi. Vstopil je v hišo in brez besede je streljal s puško in ubil Iso, njegovega sina Asima in 18 letno hčerko Emiro. Vse to se je zgodilo pred Asimovo ženo Džamilo, ki jo je Hazir na pol oblečeno izvel iz postelje in jo gnil s sabo skozi gozd. Na robu gozda so jo našli zjutraj ubito. Pripovedujejo, da je bil že dolgo zaljubljen vanjo in jo hotel prignati k hiši, čeprav je bil že oženjen.

Peta žrtev je bil stari Zaim Omerović. Od njega je zahteval 100.000 dinarjev, ki bi jih mu naj izročil v 24 urah. Tudi to bi naj bilo maščevanje. Hazir je 1957. leta ukradel nekoliko ovac. Zaimov sin ga je osumil in prijavil. Bil je obsojen, zato se je sklenil maščevati.

Po teh zločinih je pobegnil v samotne planine in gozdove, ki so sicer težko prehodni. Toda on jih dobro pozna. Iz gozdov prihaja med ljudi, zahteva jelo, potem se pa zopet zgubi. Doselej so mu organi za notranje zadeve nastavili že

Varljiva zgodovina

Mnogi zgodovinarji so že zdavnaj sumili v resničnost legende o švicarskem narodnem junaku Wilhelmu Tellu. Prvi, ki je resno podvomil v to, je drago plačal pogum, v največjem času pa jih je več, ki imajo toliko poguma.

To ni lahko. Pogum je res potreben, kajti malo narodov je, ki bi bili tako ponosni na svojega junaka. V Tellu, nenadkriljivem strelcu, ki ni okleval niti pred tem, da bi z lokom zadel jabolko na glavi svojega sina, in borcu proti tiraniji vidijo Švicarji simbol svoje spretnosti, junaštva in svobodoljublja. Njegovo ime nosi na tisoče trgov, njegov lik je na znamkah, njegovo orožje pa je kot zaščitni znak na mnogih proizvodih švicarske industrije. Tudi spomeniki so njemu posvečeni.

Toda videti je, da bo za bodočnost ostal Tell le kot junak zgodb, drame in opere. Zgodovinski Tell, tisti Tell, za katerega se trdi, da je koncem trinajstega stoletja vodil osvobodilni boj za neodvisnost Švice, pa ni nikoli živel. Zgodovinarji so mu dali poslednji udarec. Toda že pred

dve sto leti je nek vaški duhovnik v posebni knjigi dokazoval, da so Tellova junaštva samo legende. Odkril je, da je na Danskem že koncem 12. stoletja zapisana zgodba o legendarnem strelcu Tokou, ki je sestrelil jabolko z glave svojega sina, a potem ubil tirana. Toda to je bilo zanj ugodno, za druge zgodovinarje pa opozorilo.

Novejšim zgodovinarjem je uspelo dokazati, da so izmišljeni tako dogodki kakor tudi sama zgodba o Tellu. Tudi glede datuma neodvisnosti so spori. Za nekatere Švicarje predstavljajo ugotovitve težak udarec vendar se pa ni potrebno bati, da Tell kot proizvod fantazije ne bi ostal. Živel bo verjetno še mnogo dalje od zgodovinskega Tella in se mu ne bo potrebno več bati za slavo.

vrsto zased, toda vsem se je spretno izognil. Že nekajkrat so ugotovili, da je bil tudi čisto blizu. Vendar pa računajo, da se bo obroč kmalu zaključil, posebno ker je v jeseni zelo hladno in se bo moral umakniti v vas. Zime pa prav tako ni mogoče preživeti v samotnih gorah in gozdovih.

Nad temi zločini se prebivalci teh krajev zgražajo, njegovi sorodniki pa živijo v strahu pred maščevanji sorodnikov ubitih. V teh krajih prelita kri zahteva maščevanje. Čim bo morilec ujet in za zapahi, bo še težje, ker se sedaj sorodniki ubitih bojijo Hazirovega maščevanja.

Mačke in milijoni

V tovarni sukanca »Dalmatinka« v Sinju imajo izobešene nenavadne napise: »Obnašajte se do mačk z obvezno pozornostjo«. Tak napisi niso neutemeljeni.

V tovarni so do nedavnega imeli strahotnega sovražnika: miši, ki so jim uničevale milijone in jim nikakor niso mogli priti na kraj. Tudi splitsko podjetje »Cian«, ki se ukvarja z uničevanjem škodljivcev, ni bilo uspešno. Njegovi uslužbenici so na mnogih mestih nastav. zastrupljene vabe, nad katerimi so obesili napise z opozorili, da je to strup. Toda miši se teh vab niso niti dotaknile in so se delavci že začeli posmehovati, da so se miši naučile čitati. Mirno so se podnevi sprehajale po dvorišču in poléhavale. Podjetje pa je moralo »Cianu« plačati vsak mesec 250.000 dinarjev, poleg tega pa trpeti še veliko škodo.

Boj proti temu sovražniku je bil skoraj brezupen, dokler ni prišlo do žolčne razprave na seji upravnega odbora. Nekdo se je takrat spomnil

na mačke in že naslednjega dne je posebna komisija po vaseh nakupila 20 mačk. Toda to so bile »vase« mačke, ki niso bile vajene na tehniko in zato so mnoge privajanje plačale z življenjem. Nekatere so se dotaknile električnih kablov, druge popile lužino, tretje zopet prišle v krepilne stroje. Toda spretnost se le prestale preizkusno dobo, se privadile in začele uspešno preganjati miši. Postopoma so se tudi razmnožile, tako da jih je sedaj že čez petdeset.

Očitno pa jim miši niso več zadostovale za prehrano in so zato morali v ta namen odobriti mesečno 40.000 dinarjev in najeti posebno negovalko, ki jim vsak dan iz menze prinese hrano. Same pa so si si tudi spretno razdelile področje dela in tako si je vsaka izbrala nek teren.

Edinstven poizkus pri Korčuli

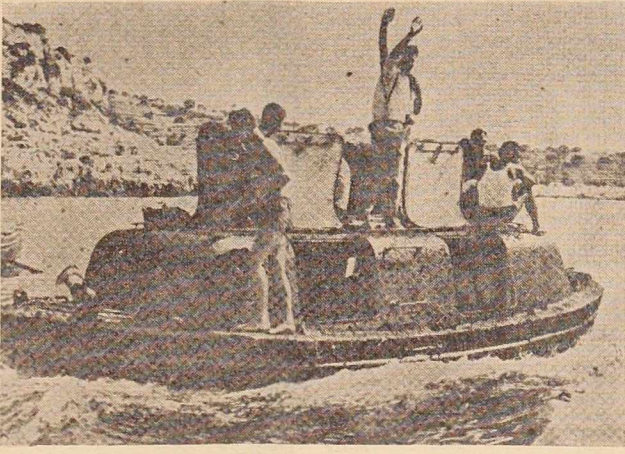
se je dvignila na 1.200 stopinj.

V ta pekel plamenov in vročine je zaplul čoln »Grebbe«, v katerem so za poskus bile le bele miši. Čoln je plul skozi ogenj 15 minut in osem sekund. Potem pa so s posebnimi reševalnimi ladjami jugoslovanske vojne mornarice razpršili nafto in s tem tudi pogasili ogenj. Nestrpnost je dosegla vrhunec: kaj je z belimi mišmi? Komisija s konstruktorjem Ivom Miroševićem je pohitela na čoln, ki je bil popolnoma črn od dima in plamenov, a njegova konstrukcija ni bila poškodovana. Ko so odprli kletko z mišmi, so se veselo skakale, s čimer je bilo dokazano, da je čoln uspešno preživel preizkušnjo.

Doslej so podoben poskus na svetu opravili le v Angliji lani novembra, toda v manjšem obsegu. Čoln je bil v plamenih le 10 minut, a temperatura je dosegla 73,6 stopinj. Ladjedelnica v Vele Luki bo po tem preizkusu začela izdelovati prvo serijo takih čolnov, za katere je veliko povpraševanje. Šestdeset čolnov bodo izvozili v Sovjetsko zvezo in druge države.

PRVI PREMOGOVNIK V EGIPTU

V Egiptu so pred kratkim z velikimi svečanostmi odprli prvi premogovnik. Na svečanosti so bili člani vlade in bližnja beduinska plemena, ker ravno njim pripada služba, da so odkrili ta bogata nahajališča premoga. Ko so posebne ekipe 1956. leta začele iskati premog, so beduinom naročili, da naj iščejo vse, kar je črno. In res so maja 1960. leta našli premog. Računajo, da je v slojih sredi puščave okrog 40 milijonov ton premoga.

Franc Srimpf

beg v jutro

35

roman

Tako je iz prvotnega stanja vznemirjenosti prišel, ne da bi vedel, kdaj in kako, v stanje pomirjenosti, četudi se je zavedal, da nima nikakršnega vzroka za pomirjenost in da bi bilo mnogo bolje, če bi bil še naprej vznemirjen, ker bi ga to bolj pomirjevalo.

Potem so prišle tudi minute, ko se je povsem odmaknil od te neskončne hoje in od te nikdar enake in vendar vedno se ponavljajoče poti, ko ga je nekaj neznanega preneslo čisto drugam, v drugo pokrajino, med druge ljudi. Njegova prisotnost tu, med temi tremi, se je zlahka spremenila v njegovo odsotnost s tem krajem, s tem časom in s temi ljudmi. Tu se je pomikal samo del njega, dočim je njegov drugi del bival zdaj tu zdaj tam. Nikoli ni bil dolgo na istem mestu, komaj trenutek, dva se je pomudil na znanem kraju, spregovoril z znanimi ljudmi, že hip zatem pa je lahko preskočil velike razdalje in gostoval zopet nekaj časa na čisto drugem kraju...

... »Ti, pazi, da ne boš zaspal!« je zaslíšal Bračko šepetanje od spredaj in isti šepet je rekel: »Primi se me za suknjo, sicer te bomo še izgubili. Tako ne boš zaspal!«

Bračko je ubogal, se prijel prednjega za suknjo in siloma odpiral oči, ki so se mu zapirale same od sebe.

V to hojo položene ure in minute so vendar vedno bolj krajšale pot in razdaljo do cilja, za katerega Bračko pravzaprav ni vedel, kje je in kakšen je. Bile so dolge ure v tej pokrajini, za katero je Bračko še komaj pomislil, da je bila nekoč čisto slovenska in da je danes manj slovenska, čeprav govori Gremling še dosti dobro slovensko. Nazadnje sem vendar med svojimi, je pomislil Bračko, in noče so mu klecale od utrujenosti in od težkih nerodnih čevljev, ki niso delani za njegovo nogo in so ga močno tiščali.

Sedaj, v tej temi in med to hojo, ki je morala biti skrajno previdna, se je začel zavedati vedno bolj, da je napravil pomembnega korak v življenju, mogoče najbolj pomembnega doslej, če ne računamo prve odločitve za beg. Vendar bom tudi jaz izpolnil svojo dolžnost v tej vojni, ki jo ima vsakdo pa čeprav je na tej ali na oni strani, v tej ali oni vojski. Zdaj, v teh zadnjih trenutkih, se je zavedal, da je pobegnil iz nemške vojske prav zato, da bi lahko sedaj hodil po tej poti, po tej neznani znani pokrajini, proti temu znano neznanemu cilju. Ni mislil na to, kaj se bo zgodilo z njim v prihodnosti in tudi na to ni pomislil, kako bo z njim med partizani, kako se bo bobil, kje in kakšni bodo novi tovariši. Na to ni mogel misliti, ker si ni mogel predstavljati natančno. Vedel je samo, da bo med svojimi.

Samo to mu ni bilo prav, da postaja z vsakim korakom bolj truden in da se ta pot vleče v nedogled in da nikakor ne kaže, da bi že tako kmalu prenehala.

Hotel je vprašati prvega, kako dolgo bodo še hodili, a si je premislil. Mogoče mu ne bi povedal pa tudi ni mu treba vedeti, da je že neznansko utrujen na prvem maršu in da bi najraje sedel, legel v travo in zaspal, četudi bi bili Nemci v bližini in četudi bi že šli proti njemu...

Tako so hodili tudi tistikrat. V Vogese. Hodili so ponoči in imeli so vso bojno opremo na sebi: težak tornister, puško, municijo, plinsko masko, čelado. Tudi takrat so hodili tako, nepretrgoma, uro za uro. Samo da tam ni bilo take poti, kot je ta, mehke in voljne, tako da se noga udira v travo in se le tu in tam zadeva ob korenine, in da so tu, na tej poti, veje dreves, ki se sklanjajo do njega in da ne udarjajo pretdro v obraz. Tam ni bilo vej in tudi mehke poti ni bilo, ker so hodili po trdi, asfaltni cesti, ki je bila črna in nevljudna do vsega izmed njih. Tudi takrat je od utrujenosti spal med hojo. Hodil je na koncu zunanje vrste in je ob nekem ovinku hodil kar naprej, naravnost, medtem ko so drugi zavili. Šele ko je začutil pod seboj mehko travo, se je zbudil in videl, da so drugi že daleč. Potem so mu rekli, naj se raje koga drži, ker se bo sicer izgubil. Poslušal jih je in se prijel tistega, ki je hodil v vrsti pred njim, prav tako kakor se drži sedaj tega, ki hodi pred njim...

... Za hip mu je prišlo na misel, da se tista pot samo ponavlja, da se vse samo ponavlja, in da bo najbrž vsak trenutek zagleda oficirja na konju, ki jih bo priganjal k hitrejši hoji in k disciplini v vrsti, četudi je noč in jih nihče ne vidi, kako hodijo.

Tako se mu je zgodilo že večkrat. Bil je prepričan, da se je dogodek, ki se je dogajal šele ta hip, že nekoč zgodil, podobno kot sedaj. Lahko bi prišel, da je to nekoč doživel in da so se spremenile samo okolščine. Kakor da bi zavrtel film nazaj.

To se mu je zgodilo že nekajkrat. Ob dogodkih. Še večkrat je tako doživljal ob mislih. Mislil je o neki stvari in tisti hip se je spomnil, da je prav o tem že nekoč premišljeval, in da je sedaj mislil enako kakor tistikrat, z istimi besedami, z istimi presledki med njimi, z istim začetkom in z istim koncem. Mislil je, da je uganil nekaj novega in je bil te novosti vesel, potem pa je moral ugotoviti, da to ni novo, ampak, da je samo ponovitev tistega od zadnjic.

Toda tako utrujen kakor takrat, v Vogesih, in Alzaciji, sedaj še ni bil. Takrat so hodili vso noč, težko otovorjeni in lezli so visoko v hrib. Na vrh so prišli šele zjutraj in v trenutku so popadali po tleh in zaspali. Tudi oficirji in podoficirji so bili utrujeni, tako da se jim ni ljubilo spravljati moštva v red.

Vendarle bi lahko vprašal, kako daleč je še. Saj to niso Nemci. V njihovi vojski niso smeli vpraševati. In če si vprašal, si vprašal zaman, kajti odgovora nisi dobil.

»Kako dolgo bomo še hodili?« je vprašal tiho. Tisti, ki ga je vprašal in ki se ga je Bračko držal za suknjo, mu je vrغل tiho čez ramo:

»Potrpi. Ni več daleč.«

To je bilo toliko kot nič. Nedoločena tolažba za nedoločen čas. »Ni več daleč« je lahko pol ure ali tri ure.

Potem je molčal in ni več spraševal. Pot se je sunkovito vzpenjala in sedaj je moral misliti samo še njegovo telo, njegovi živci, kako bi obvladali nov napor, nove bolečine, ki jih je povzročala svinčeno težka hoja njegovih nog, ki so se le počasi odlepljale od tal in se prestavljale na drugo mesto. Bilo je mnogo temneje kakor takrat, ko so odšli od Gremlinga. Še mesecu se ni več ljubilo gledati na zemljo. Zagrnili se je z oblaki, kakor z odejo, in proti jutru zadremal. Dovolj je bilo službe. Za nočjo.

Bračko je bil še sposoben preklesti goro, ki ima vznožje, hudo vzpetino in vrh in zatem zopet strm sestop na nasprotnem koncu, ki ga je zdaj komaj zmagoval. Za trenutek se mu je zdelo da je vse silovito nevažno: pot, cilj poti, pokrajina in gora, dva človeka pred njim in oni za njim in on sam. Samo, da bi že bili spodaj, spodaj, nekje-kjer bi lahko ležali, počivali...

(nadaljevanje prihodnjic)